

DISZNÓ.. 1.

Kocsis Dorottya Mária (Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskola) munkája

Lektorált változat

A VERSLISTA által kiírt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2019

Lektor: Kutasi Horváth Katalin

A pályázatra 32 írás érkezett be.

A zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:

Császár József: A kanász és az öreg fűz

II. helyezett lett:

Szűcs Terézia: Egy disznó tanításai

III. helyezett lett:

Tátos Gyöngyi: Tőfike

című írása.

Gratulálunk!

Győri Nagy Attila: Az okos malac

Erzsi néni szomorúan nézett körbe a spájzban, minden polc üres volt már, mindössze egy kis zsír maradt a bödönben, meg némi nyáron eltett savanyúság. Kiment a konyhájukba, és nagyot sóhajtvá leült férje mellé.

- Nagy a baj, apjuk! Kifogytunk az enivalóból.

Jóska bácsit nem volt könnyű dolog kihozni a béketűréséből, most se rebtent meg még a szemhéja sem.

- Semmi baj, egy cseppet se aggódj! Majd csak kihúzzuk nyárig valahogy. Levágjuk a malacot, vagy kérünk kölcsön a gyerekektől - mondta nagy nyugalommal.

- Soha! Tudod jól, hogy abba sose mennék bele. Nekik is megvannak a saját problémáik. A malacot pedig hiába vágnánk le, mert lenne hús belőle bőven, az igaz, de miből lesz kenyér, tej, kávé...? - hadarta el gyorsan Erzsike, majd rögtön rá is vágta a megoldást: - El kell adni a malacot!

Ezután kíváncsian fürkészte férje tekintetét, várva a reakciókra, de mint mindig, most is csak a mozdulatlanságot tudta figyelni. Jóska bácsi olyan mozdulatlanul gondolkodott, amit még egy múmia is megirigyelt volna. Általában jó pár percig is eltartott ez az állapota, de most pár másodperc után felesége szemébe nézett.

- Rendben. Akkor eladom a malacot. Holnap reggel beviszem a városba, a piacra. Írd össze, hogy mit vegyek a pénzből, mire van szükségünk.

Ez kielégítő válasz volt, bár mindkettőjük fejében megfordult a gondolat, hogy Jóska még soha nem volt a városi piacon. Ha vettek is valamit néhanapján, azt mindig itt, a faluban tették, egy évben jó, ha egyszer mentek be, amikor már összegyűlt pár dolog, amit csak ott lehetett elintézni. De Erzsike megnyugodott, tudta, ez a szép húsos malac biztosan vevőre talál, férjurát pedig nem kell féltetni, a legjobb árat fogja megszerezni érte. Békésen megérintette Jóska vállát, ami nála azt jelentette, hogy mindennel meg van elégedve.

- Hajnalban keltelek, hosszú lesz az út.

Másnap az egyetlen, utolsó malacuk is felkerült a kocsira, Jóska bácsi odacsapott egyet a lovának, és megindult a város felé. Sajnált megválni

az állattól, ezután nem lesz az etetése, az óltakarítás se a feladatai között, amik így év elején amúgy is nagyon megritkultak. Nem szeretett unatkozni, ha tehetne volna, bizony megsürgeti az időt, hogy legyen már végre tavasz és dolgozhasson a földeken. Bár minden jószágát szerette, egyiket se engedte közel a szívéhez, nehogy aztán nehezebbre essen levágni őket. Ez a malac azonban kivétel volt, valamiért közelebb érezte magához. Nemcsak azért, mert már csak ez az egy maradt, hanem mert születése óta máshogy viselkedett a többinél. Néha viccesen okos malacnak nevezte, mondta is sűrűn az asszonyoknak, hogy „Ennek a jószágnak a szemében értelem van”. A piacot némi kérdezősködés után könnyen megtalálta, mire odaért, már javában zajlott az élet, a piacokra jellemző kiabálásokkal. Megkereste a malackereskedőket, és párat odahívott belőlük kocsijához, megmutatni az árúját. Aki a legtöbbet adta érte, annak már át is adta, vett még pár dolgot a lista szerint, és megindult hazafelé. Útközben kicsit magányosnak érezte magát, amit nem is értett, elvégre ez csak egy állat, gondolta. Otthon aztán szépen leszámolta a maradék pénzt a ház valódi urának, Erzsi néninek.

- Igazán szép pénzt kaptál érte - mosolygott felé. - Ezzel most már kihúzzuk nyárig. Sajnálom a malacodat, tudom, mennyire megszeretted, de hát ez volt a sorsa, az élet már csak ilyen.

- Így igaz. Végül is csak egy jószág volt, mint a többi, amiket levágtunk. Megyek, szundítok egy-két órát, fárasztó volt az út - tette hozzá, majd levetette cipőit és ruhástól ledőlt a kanapéra. Becsukta szemeit, de bármennyire is fáradt volt, nem bírt elaludni. Egyfolytában egy pillanatot próbált felidézni magában. Amikor átadta malacát a kereskedőnek, az állat ránézett, és mindenre megesküdült volna, hogy szomorúságot lát a szemeiben. *Nem, az nem lehet - hessegette el a gondolatot - miért ragaszkodna hozzám egy malac? Már megettem a kenyerelem javát, de ilyet még nem tapasztaltam.*

A következő nap lassan telt. Adott enni Bodrinak, a kutyájuknak, a két macskának és a lovának is. *Még nincs itt a szántás ideje, tűzifa van elég hasogatva. Mit fogok ma csinálni? Talán olvasnom kellene. Vagy átmehetnék Pistához, és iszogathatnánk egy kis házi bort.* Tervezgette a napját, de újra és újra visszatért egy gondolathoz. *Ahogy rám nézett*

az a malac! Mire gondolhatott? A nap aztán, mint a többi unalmas téli nap, csendben eltelt, a nap korán lenyugodott, sötétség borult a tájra. A konyhában Erzsike éppen tejet forralt kakaóhoz, mikor hirtelen zajra lettek figyelmesek. Mintha valaki a kapujuknál dörömbölne. Az asszony ránézett urára és megkérte: - Nézd már meg apjuk, ki az! Mit akarhatnak ilyenkor?

Jóska bácsi nehézkesen felállt kedvenc foteljából és megindult az ajtó felé. Ő is morgolódott magában, de kíváncsi is volt, ki keresheti őket. Kilépve az udvarra, még a félhomályban is, meglátta kedvenc malaca körvonalait. Izgatottan sietett a kapuhoz és beengedte. A malac megszökött új gazdájától, és meg sem állt hazáig. Mielőtt bement volna az óljába, megállt egy pillanatra, és ránézett szeretett gazdájára. Ez a nézés is még jó sokáig megmarad Jóska bácsi gondolataiban, aki könnyes szemekkel szólalt meg:

- Értem én, mit akarsz mondani. Nem adlak el többet idegennek, megígérem! - azzal bezárta az ólajtót és visszament a konyhába. Erzsi néni, kinézve az ablakon, hamar rájött, mi is történik, és még ő is meghatódott.

- Mondd csak, anyjuk, mi lesz most a pénzzel? Visszajött a malacunk - nézett rá tanácstalanul.

- Mi lenne? Megtartjuk. Ki ismer téged a piacon? Ha a Jóisten így akarta, akkor így is lesz - zárta le a beszélgetést. Mindig is ő volt a határozottabb kettejük közül.

Ha az asszony eldönt valamit, az úgy is lesz - gondolta Jóska, és most már boldogan ment lefeküdni.

Kanizsai József: Disznó a pálmafa alatt

A férfi pálmafának támaszkodva telefonált, a barátjával beszélt.

- Nem, ma nem megyek veletek kártyázni, valami más jár az eszemben.

Oldjátok meg nélkülem a pókercsatát! - majd kikapcsolta a telefont.

Szép komótosan elindult a tengerparti bár felé. Belépett, körbenézett, és a bárpult melletti széken kötött ki egy dögös vörös mellett. A szemét se vette le róla, még a csapos felé biccentve kért egy mojito koktélt.

DISZNÓ... 1.

A vörös nagyon szemrevaló nő, persze ő is kirakta, amije volt, a kirakatba. Nem csoda, hogy a férfiak kidülledt szemekkel bámulták.

Közben megérkezett a kért ital, egy füst alatt megkérdezte a hölgyet:

- Meghívhatom egy italra?

A nő szép lassan végigmérte, látta, hogy a férfi be van indulva. Tudta, minden férfi egy disznó. Majd megszólalt:

- Miért ne? - mondta félmosollyal.

A férfi már tudta, hogy a siker küszöbén áll, nem is igen akart ő már inni, nehogy a célegyenesben csütörtököt mondjon. Gyenge óra után elindultak a lány lakására, szép ötszobás, full extrás lakosztály, az erkély a tengerre nézett.

- Szép lakás! - mondta a férfi.

- Igen, a családé!

- Gazdag családod lehet!

A nő csak felvonta a vállát.

- Na igen, nem szűkölködünk.

- Talán ismerem a főnököt? - próbált több információt kihúzni a nőből.

- Zeus a főnök!

- Zeus? ÁÁÁ, Zeus, az őrző-védő Kft.! - kiált fel a férfi. A nő gyanúsan ránézett a férfire, majd válaszolt:

- Nem! Nem! Nem őrző-védő, valamivel nagyobb a biznisze.

Nem elég, hogy disznók, még hülyék is a férfiak, gondolta a nő, amikor egy villám hasított át az égbolton, egyenesen a tengerbe. *Na jó, ha nem is hülyék, de okosnak se lehet mondani őket,* változtatta meg az előbbi véleményét. Nem volt kedve a főnökkel ujjat húzni.

- Azért látom, te sem vagy szegény - próbálta más irányba terelni a beszélgetést a férfi.

- Van egy szigetem, néha átugrok ezért-azért. Tudod, milyenek a nők!

- Mi a neve a szigetednek?

- Aiaia.

- Érdekes név.

- Igen, az, de szép, szeretem.

Közben nekiállt a férfi tokáját vakargatni.

- Van valami gyengéd? - kérdezte a férfi, miközben hagyta, hogy kényeztessék.
- Igen. Szeretem a disznókat.
- A disznókat? - húzta fel a szemöldökét a férfi.
- Igen, szeretem a disznókat, most mit csodálkozol ezen?
- Akkor nekem malacom van, hogy találkoztunk! - vigyorodott el a férfi.
- Igen, malacod van, vagy inkább nekem van malacom - mondta, miközben vakargatta a csüngő hasú malac hasát Kirké.

Dobó Georgina: Falusi disznóságok

Facebook-on terjednek képek, melyek szerint régen szalmával perzselték a malacokat. Hogyan ölték meg akkor őket, hogy asztalukra kerüljenek, nem tudom. E kor nem az enyém.

Az én időmben szúrták vagy golyóval vették el életét. Speciális, erre a célra kifejlesztett disznóölő fegyverrel.

Nehéz dolog volt elcsípni a grabancát az ólban. Már akkor érezte vesztét, és elkezdett visítani. Hurokba szorították hájas nyakát (melyből később finom sütemények készültek), és kicibálták a tett színhelyére: az udvarra, ahol a feldolgozás megtörtént, hogy ne a piszokban dolgozzanak, illetve, hogy ne kelljen messzire cipelni az elkészített húsféleségeket.

Még most is hasogatja szívem a sok jajveszékelés, melyet ilyenkor hallani lehetett életük elvesztése közben.

Ficánkoltak, így még nehezebb volt a hentesnek, mészárosnak a dolga.

Eleinte a családok önállóan vágták a disznókat. Előfordult, hogy házi vágások alkalmával 3-4 állatot is levágtak. Egy malac súlya 120-150 kg között mozgott. Előfordult, hogy 200 kg-ig is felhizlalták a jószágot.

A családban a vágások során mindenkinek megvolt a szerepe, feladata: ki tekerte a nyakára a hurkot, ki perzselte, ki darabolta.

Az én időmben már nem szalmával, hanem gázzal, gázpalackkal perzselték a disznót, melyre egy csövön keresztül égető fejet rögzítettek.

A fülét és a farkát ezután már lehetett is ropogtatni annak, aki szerette.

DISZNÓ... 1.

Szokás volt régen kóstoló hordása. Ez a hagyomány régebbi időkre nyúlik vissza, mikor még nem voltak hűtők, fagyasztók. Így került friss hús sokszor a családok asztalára, illetve egyéb termékek, melyeket természetesen saját vágás alkalmával visszaadtak annak, akitől kapták. Be volt osztva, ki mikor tartja a disznóölést a faluban.

A '90-es években, gyerekkoromban sokféle terméket készítettünk. Előszörban a család csinált mindent egymaga. Ilyenkor késő éjszakába, estébe húzódott, mire végeztünk mindennel.

A nőkre sokkal több apró munka hárult, a férfiakra kevesebb, de sokszor nehezebb.

Hidegben volt jó feldolgozni a malacokat, hogy ne romoljanak meg munka közben a húsok.

A kedvenc ételém az abált lé volt. Ebbe a fejhúsból megmaradt folyadék került; máj, hús és kása. Sűrű leveshez hasonlított belsőségekkel.

A fejhúst mindig Józsi bácsi főzte, a perzselés és a disznó levágása egykori nevelőapám feladata volt.

Perzselés után középen kettévágták az állatot, majd elkezdték a házigazda, papa ízlése szerint feldolgozni, hiszen ő nevelte őket.

Hogy jó legyen a hangulat, a nők előre bevásárolták a férfiak részére a megfelelő alkoholokat, sütit készítettek: sósat, édeset.

A szúráskor a vért összegyűjtötték, és pörköltöt készítettek belőle. Ez volt a reggeli különböző savanyúságokkal.

A korai étkezés után folytatódott a munka, melyet általában hajnalban már elkezdték. Így ez a kis melegedő, pihenő jólesett mindenkinek.

A nők órákig srajmolták a disznóból kiszedett vékonybeleket, melyeket áztattak különböző anyagokban, vízben. Tiszták voltak, mert a malac vágás előtt 1-2 napig nem kapott enni.

A vastagbél nem ürült ki megfelelően, ez a kutyusoknak, cicusoknak jutott. Számos házi finomság készült régen.

A srajmolás egy régebbi eredetű szó, tulajdonképpen a bél késsel történő tisztítását, kaparását jelentette. Nem az éles résszel csinálták, hanem a szerszám másik, életlen oldalával. Később ez a termék már készen kapható volt olcsón boltokban, így nem kellett annyit bajlódni vele. Ebbe került a hurka és a kolbász.

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

A hátsó comb sós vízbe került a lábbal, sonka lett belőle húsvétra. Hetekig kellett locsolgatni e lével, hogy ne száradjon ki, majd a végén fagyasztás előtt füstölték. Hasonlóképpen cselekedtek a szalonnával is, melynek több típusa is létezik: húsos hasalja, illetve zsírszalonna. A hájból sütit készítettek, le lehetett fagyasztani.

Ebédre friss húsleves, tiszta húsból készült pörkölt volt a menü krump-lival, savanyúsággal.

A tepertő húsos zsírból készült. Ez utóbbit sütötték ki belőle, míg szép piros nem lett. Állandó keverést, felügyeletet igényelt. Mi egy nagy üstben főztük, csakúgy, mint a fejet, csontos dolgokat, melyet elkészülte után le kellett szűrni.

A hurkába emlékeim szerint sok majoránna kellett, kása és hús, bors, paprika. Ezt mindenkinek meg kellett kóstolnia, véleményeznie kellett, hiszen nem kis mennyiségről volt szó, nagy teknőkben keverték. A keverő megfogadta a tanácsokat, picit átfűszerezte a terméket, majd elkezdték tölteni a kolbással együtt. Itt a felnőtt humor miatt nem vehettünk részt. A vékonybelet töltés közben szurkálni kellett, hogy ne legyen levegős a hurka, kolbász. Végül egy lyukacsos táskában pár perc-re forró vízbe tartották. Ezt követően mehetett a fagyasztóba, tepsibe, persze csak kihűlése után.

A kóstolót kiskoromban már csak mamám két barátnője, illetve a család segítő tagjai kapták. Utóbbiak természetesen nagyobb mennyiségben.

A legtöbb munkát a mosogatás jelentette előtte és utána. Eleinte a portól kellett megtisztítani az összes eszközt, majd a végén sokszor a zsírtól. Egyik sem volt egyszerű.

A disznók nálunk kiskoromban tápon hizlalódtak, majd később forró vízzel leöntött kukoricán, búzadarán.

Az Európai Unió is próbálja szabályozni a disznóvágások menetét. Kötelezik az elektorsokkal történő ölést.

Sok munkával járt akkor, hiszen gyerekként nekünk kellett a legtöbbet szaladgálni a különböző eszközökért, de így utólag örülök, hogy most el tudom ezt az emlékemet mesélni Nektek. Remélem, hasznos volt, és tetszett.

Császár József: Dagonyázó malacka

- Milyen édes tavacska!
- ujjongott a malacka.
- Dagonyázni jaj, de jó,
víg az élet, halihó!

Jaj, de finom pocsolya,
ide süt a napocska.
Sütkérezni nagyon jó,
víg az élet, halihó!

Villámlik, dörög az ég,
itt az eső és a jég.
Kobakomon kopogó,
rút jégeső, borzasztó!

Ságiné Szűcs Klára Mária: A disznók védelmében

Disznóság, hogy az ember mennyi disznóságot összehord a disznókról. Én a védelmembe veszem őket. Igaz, nem kért engem erre egyetlen sem közülük, mert mit sem tudnak erről a dologról. Igen, szót emelek értük, mert a szerencsétlenek nem képesek védekezni, s arról sincs fogalmuk, hogy mi mindent kitaláltak róluk az emberek. Az okos, gondolkodó, értelmes, a legmagasabb rendű lények, azaz az emberek. Erről szólások, közmondások tömkelege tanúskodik számtalan nyelvi kultúrában. A mi drága anyanyelvünk is jó példa erre. A mondások zöme természetesen az állat rossz tulajdonságaira épít, egy-két szerencsét hozó kivételtől eltekintve. Tudom, hogy az én segítségemet a malackák, sertések, emsék, disznók nem képesek értékelni, és valójában nincs is szükségük rá, hisz nem törődnek mások világával, de abban reménykedem, hogy az emberek talán kevesebbet szidják majd őket, ha eme eszme-futtatással megismerkednek. Inkább magukat kellene...

Köztudott, hogy a disznót valamikor a vaddisznóból házasították. Bár jól alkalmazkodott a körülményekhez, sok vadállati tulajdonsága megmaradt. A létfenntartásért küzdő ember hamar rájött, hogy ez az állat nagy segítsége. A fülétől a farkáig, minden porcikáját fel lehet használni. Élelem, ruházat, eszköz készíthető belőle, kiválóan szolgál. A disznó a tisztátalanság jelképe, de az ősi kultúrákban a termékenység és a jómód szimbóluma is. Minél több kövér hízó rőfög az ólban, annál biztosabbak lehetünk abban, hogy az éhínség elkerül minket. Az ember hosszú, évezredek múltja alatt megfigyelte a természetet, az időjárást, a csillagok járását, az állatok viselkedését, a madarak vonulását, és évszázadokon át alkalmazta tapasztalatait gazdálkodásában, életében. Nem voltak tudományos segítők, meteorológusok, légköri szondák, űrállomások, kutatóbázisok, számítógépek, így hát hittek a rendkívüli természeti jelenségekben. A jó gazda az állatait is tanulmányozta, kifigyelte magatartását, szokásait, viselkedésmódját. Így történt ez a sertések esetében is. A találékony, „bölcös” ember aztán ezeket a tulajdonságokat ráültette önmagára. Az állatok ösztönös, az emberek gondolkodó, értelmes lények. Mégis, akkor mi a magyarázata annak, hogy nem ritkán még az állatoknál is szegyénteljesebben viselkednek?

Az ivós, sok alkoholt fogyasztó, tántorgó nőkre, férfiakra, idősekre, fiatalokra gyakran mondják: *részeg disznó, részeges disznó*. Az ember képes arra, hogy belássa, mikor elég, a disznó nem. Onnan ered a mondas, hogy a vadon élő állat a fákról lehulló, erjedő gyümölcsöket is megette, ami alkoholt bontott le a szervezetében, s olyankor furcsán viselkedett, s nem volt képes rendbe szedni magát. Az alkoholmámban fürdő ember sem képes uralni magát, például megmosakodni, ezért bűzös és büdös, mint a malacok, így a találékony ember a részegség szimbólumává tette, mintegy kifigurázva önmagát.

A sertések sokat esznek, s szinte mindent, amit eléjük tesznek, szeretik a korpát is, ami kedvenc csemegéjük. Innen ered a *Ki a korpa közé keveredik, megeszik a disznók* mondas is. Ne fogjunk bele kétes, rossz kimenetelű dolgokba, mert ráfizethetünk, pórul járunk, rajta veszthetünk, életünkkel játszunk. Mégis tesszük, lopunk, csalunk, másokat kihasználunk, hogy anyagi vagy más előnyökhöz jussunk, átgázolunk társa-

inkon. Sokakat aztán a nagyobb „disznók” valóban megesznek, az ilyen erkölcstelen eseteknek rendszerint - de így is van rendjén - nem lesz jó vége. Ki sokat eszik, ellustulhat. A feladatokat elodázókra aztán rámondják: *lusta disznó vagy.*

A tárgykörben szereplő állatunk, mint tudjuk, a falánkságáról híres, mert mindent felfal. Nem terített asztalnál, hanem a szabadban, vagy a számára épített ólakban. Viselkedésükről az ember tehet, aki a nagyobb haszon érdekében összezsúfolva tartja őket. Bár olvastam kutatásokat arról, hogy a sertések, ha tiszta, normális, rendezett körülmények között tartják őket, vigyáznak a rendre, nem piszkítanak bele például az etetővályúba. Az állatok nem tanulnak etikettet, nincsenek étkezési szabályaik, csúnyán esznek, úgyis mondhatjuk, zabálnak. Sok szólás szerint a gusztustalanul étkező emberre azt mondják: *annyit eszik, mint egy disznó, úgy zabál, mint egy disznó, ne turkálj mindenben, mint a sovány disznó.* A falánkra, elhízottra azt mondják: *kövér disznó.* Na, most komolyan, tehet ezekről a disznó? És az ember?

A *Sok lúd disznót győz* mondás szerint a gyengék is erősekké válnak, ha összefognak. A libák harcias szárnycsapkodással, hangos, támadó gágogással elriaszthatnak más állatokat, így a malacokat is. A ludak sem okosak, csak ösztönösek, a félelmük harciasná teszi őket. Vajon az ember képes jól, eredményesen együttműködni társaival, közös bajok esetén önzetlenül a másik mellé állni? Manapság inkább az elmagányosodás, a „nem keveredni semmibe” a jellemző.

A disznó rőfög, visít, ha jókedve, ha baja van. Ez az egyetlen lehetőséggel jelezni, hogy nincs valami rendben körülötte. Az ember *disznóságokat mond, disznó beszédű.* Káromolja az égieket, szidja az anyját, jobb helyre küldi az ellenfelét, mocskolódik, *disznólkodik.* Ilyenkor szokott eszembe jutni, hogy valóban olyan intelligens a Homo sapiens, mint azt magáról hiszi?

Az *éhes disznó makkal álmodik* - mondják. Mi mással? Nem álmodhat luxusnyaralásról, új autóról, kacsalábon forgó kastélyról, fehér lovon érkező hercegről, milliókról, hiszen fogalma sincs erről. S ki tudja, egyáltalán álmodik? Az ember képes erre, ő álmodik és álmodozik. Ez persze nem baj, hiszen a vágyait kitartással el is érheti, az álom ösztönözheti

nagyobb teljesítményre, több munkára. A megvalósíthatatlan tervek, a tétlen álmódzás azonban károssá válhat, még rossz útra is téríthet. Jobb a realitások talaján maradni.

Néhány kommentár nélküli szólás Istennek erről a szerencsétlen te-remtményéről, melyeket az emberi tulajdonságok kifigurázására is gyakran alkalmazunk. *Éhes disznó makkal álmodik. Hallgat, mint süket disznó a búzában. Nem erőszak a disznótor. Itt a kezem, nem disznóláb. Gyöngyöt szór disznók elé.*

Jó hír, hogy az emberiség nemcsak szidja, de szerencsét jelképező állatnak is tekinti a malackákat, így a sok negatívum után pozitív gondolatokat is megismerhetünk róluk. A kínai asztrológia szerint 2019 a disznó éve. Az ázsiai kultúrákban szerencsét hozó szimbólum, ami számos lehetőséget, anyagi és a személyes boldogságot ígér.

Akinek valamiben sikere, nem várt szerencséje van, arra azt mondjuk: *malaca van*. A pénzt - gyakran már gyermekkortól - kedves kis *malacos perselyben* gyűjtjük.

Vannak olyan emberek, akiknek minden sikerül, szinte semmiért nem kell megküzdeniük, másokat messze elkerülnek a lehetőségek, remek munka, igaz szerelem, gazdag lottónyeremény. Szilveszter éjszakáján, újév első napján az emberek többnyire egészséget, szerencsét, gazdagságot, általában pénzt kérnek magukban. A fogadalmak mellett - amik zöme sosem valósul meg - erre vágnak leginkább. A hüvelyesek, főleg a lencse fogyasztása mellett a sült malac a kedvenc szerencsét hozó étel. Ha négylevelű lóherével, patkóval díszítik a száját, még fokozható a sikerek vonzása. A hagyomány szerint a *malac kitúrja a szerencsét*, ezért fogyasztjuk ilyenkor. A malac a bőség jelképe is, hiszen mindent képes felfalni és hasznosítani.

Milyen hálás is az ember? A szerencsét hozó állatkát jó pirosra, ropogósra süti és lelkiismeret-furdalás nélkül elfogyasztja.

A fogadatlan prókátor itt be is fejezi eszme-futtatását egy utolsó idézettel, amivel azért nem ért egyet:

„Az ember első osztályú disznó, és az is marad.” (Max Beckmann német festő szerint)

Pelesz Alexandra: Disznó-világ

A felkelő nap narancsos-vöröses fénye megcsillant a disznók lábnyomai-ban poshadó tócsákon. A fénysugár egyre közelebb kúszott az ólhoz, és ahogy finoman megcirógatta Malac kilógó farkincáját, az halkan rőfögve mocoogni kezdett. A hangra felébredt Koca is, aki eddig szorosán hozzásimult Kan hatalmas, sáros hasához, és úgy aludta át a hűvös, kora őszi éjszakát.

Malac szokásához híven néhány másodperc alatt teljesen felébredt, fitt volt és üde, így mire Kan kinyitott apró szemét, ő már kint fetrengett az ól előtt elterülő sártengerben. Túrta az orrával, belerőfögött, élvezte, ahogy rotyog az orrrlyukai alatt a barna dagonya. Meghempergett benne, gondosan ügyelve rá, hogy egyetlen szőrszála se maradjon ki a kényeztetésből.

- Ej, Malac, ma reggel igazán kihagyhattad volna a reggeli dagonyázást! - pirított rá Koca, miközben a vályú felé sétált. - Gyere inkább reggelizni, apád is jön már!

- És utána indulunk? - visított Malac, és már szedte is apró lábacskaít a vályú felé.

- Bizony, indulunk! - rőfögött Kan, aki komótosan cammogott utánuk, lábai hatalmasakat cuppantak, ahogy újra és újra kiemelte őket a sárból, amibe a nagy súly miatt minden lépésnél egész mélyre merültek.

- Uiiii - örvendezett Malac, és korábban soha nem tapasztalt sebességgel falta be a moslékot. Mire szülei végeztek a reggelivel, ő már a huszonharmadik gégerezegtető böfögésen is túlvolt.

Alig várta az indulást. Életében először vitték el a Dagály Disznó Dagonyába. Hallani rengeteget hallott már a helyről, a szomszédos ólban lakó kismalacok közül többen is jártak már ott, és mindannyian csillogó szemmel és hihetetlen izgalommal a hangjukban meséltek róla.

- Van olyan dagonya, amelyik egészen a tokádig ér! Le sem kell feküdnöd, és ellep egészen!

- És olyan is van, amelyiknek az egyik oldala több méter magas, lejtős, és folyamatosan friss sárral locsolják, így hatalmasakat lehet csúszni rajta! Aztán ezerrel csapódsz bele a finom, cuppanós agyagba!

- A kaja meg fenséges! Nem ám csak moslék! Kukorica, árpa, zab...
mennyei mannák!

Ilyen, és ehhez hasonló dolgokat hallott Malac a kis barátaitól, így amikor végre elindultak, ő egész úton hangosan rőfögött és visongatott, ugrabugrált és hempergett.

A helynek már a bejárata is csodálatos volt: egy óriási, fából faragott kapu várta, hogy belépjenek rajta a szórakozni vágyó disznócsaládok. A faragvány legfelső részén agyagból formázott betűk hirdették az élménydagonya nevét: Dagály Disznó Dagonya.

Libasorban átsétáltak a kapu alatt, és az eléjük táruló látványtól, hangoktól és illatoktól mindhárman hangos rőfögésben törtek ki.

Malac rohant a sárcsúszdához, Koca belesüppedt a tokáig érő, cuppogós, barna medencébe, Kan pedig a körülbelül húsz disznónyi hosszúságban húzódó, cirádás vályú mellett telepedett le. Csámcsogva, böfögve, rőfögve falta be a finomabbnál finomabb falatokat, két pofára tömte a kukoricával kevert zabot, desszertnek pedig almahéjas répákat majszolt el. Közben Malac vagy százszor csúszott le a meredek lejtőn, hol hason, hol háton, hol a kurta farka jött előre, hol az orra. Az érkezést minden pózban élvezte, és örömének hangot is adott.

- Uiiiiii, de csodálatos! - visította, valahányszor száguldva közeledett a sártenger felé.

Koca a szeme sarkából ugyan figyelt rá, de egyébként teljesen mozdulatlanul tespedt a dagonyában. Gondolatban már a másnapi újabb, csodás eseményen járt az esze. Sorra vette magában, miket kell majd előkészítenie, ha hazaérnek, melyik szomszédoknak kell berőfögni, hogy el ne felejtssenek reggel megjelenni.

Hamar elrepült a fantasztikus délután, a fáradságtól korán berogytak az ólba, és mire a nap utolsó sugarai elbújtak a tanyát övező fák mögött, már mindhárman hortyogva húzták a lóbőrt.

Másnap reggel az első, narancsos-vöröses sugarak már az udvaron érték őket. Jóleső izgalommal beszélgettek, Vadkan Malaccal bohóckodott, a szomszéd Süldők Kant faggatták a közlő feladatokról.

- Mit segíthetünk? - rőfögte az egyik.

- Ugye mi is segíthetünk kihúzni a házból? - visította a másik.

DISZNÓ... 1.

- És kaphatunk majd a húsból? - horkantott a harmadik.

- Persze, hogy segíthettek! És természetes, hogy mindenki kap a húsból meg a vérből. Sőt, a belsőségeket is szétosztjuk! Kell a sok fehérje meg a vitamin a télre! Nem élhetünk csak zöldségeken!

Sürgött-forgott mindenki az ól körül, a rőfögések egyre hangosabbak és türelmetlenebbek lettek. Csak akkor hallgatott el mindenki, amikor Koca végre feltette a kérdést, amire már mindenki várt:

- Melyiket vágjuk le?

Kan komoly arcot vágott, peckesen kihúzta magát, hogy a sok fiatal lása, milyen felelősségteljes döntést kellett meghoznia, aztán horkantva kimondta a választ.

- Bélát vágjuk le. Egész jó kondiban van, nem sovány, de nem is túl zsíros. Mostanában változatosan étkezett, biztos finom a húsa. És még csak a harmincas éveiben jár, így nem is lesz rágós. Nem iszik, a mája vitamindús és ízletes, nem dohányzik, tehát a tüdejét is egész nyugodtan megehetjük.

- Tökéletes választás - rőffentett bele Vadkan hangosan, és már indult is a ház felé.

Mindenki követte, a sár hangosan cuppogott a lábuk alatt, ahogy megállíthatatlanul tódultak a legközelebbi, fehérre meszelt falú épület irányába.

Felszakították a ház ajtaját, és mit sem törődve a torkokból felszakadó sikolyokkal, kiráncigálták Bélát a házból, lelőtték a sárba, kíméletlenül fogták le kezét, lábát. A házból kiszűrődő sikítást elnyomta a disznók egyre fokozódó, vad rőfögésének és Béla halálhörgésének a hangja.

Zihálva ülök fel az ágyban, a pizsamám tiszta csatakarajtam, a szívem vadul dübörög.

- Mi a baj, Béla? - simogatja meg Gizi a tarkómat. - Nem tudsz aludni a holnapi disznóvágás miatt?

Visszahanyatlak az ágyra, és életemben először rebegek őszinte hála-imát, amiért csak álmodtam az egészet.

Disznó egy világ lenne ez

Kühne Katalin: Okos állatok

A sárban, pocsolójában dagonyázó disznókat kevesen kedvelik, mocskos állatnak titulálják. A húsát, csontjait azonban sokan szeretik, ebből finom húsleves, kocsonya, szalonna, hurka, kolbász, rántott hús vagy pörkölt készül.

Nagyszüleimnél mindig volt disznó az ólban. Nevet adtak neki, a malac odajött az ólajtóhoz, Nagypó takarította el a mellékterméket, tett szalmát a homokos talajra, kukoricát a tányérjába. Az udvar közepén állt egy eperfa, az érett szemeket - amit a fára mászva el tudtam érni - szívesen eszegettem. Délután kiengedték a malacot, hogy a lehullott gyümölcsökből jóllakjon ő is. Az árnyékban olvasgattam, odajött hozzám a kedves kis apróság, pici szemével rám tekintett, nem állhattam meg, hogy ne vakargassam meg a hátát.

Kétszer vettem részt disznóölésen, először még nagyon kicsi gyermekként. Nehezen viseltem el, amikor az ablakból láttam, hogyan vágják le a disznót, amit addig féltve neveltek, hizlaltak. Amikor a böllér nagy késsel leszúrta őt, szeméből csorgott a könnye. A perzselésnél a füst mindent átjárt, a bezárt ajtón is beszivárgott. Később kolléganőmék meghívtak vidéki házukhoz, disznóvágásra. Akkor már én is segítettem a hurka, kolbász elkészítésében, a tepertő kisütésében. Összejött a rokonság, barátok, szomszédok, hajnaltól kora estig dolgoztunk, a férfiak közben iszogattak, jó zene szólt, nagy vigasságban telt el a nap. A belek átmosása azonban olyan szagot árasztott, ami belém ivódott, megviselt nagyon, utána hetekig rá sem tudtam nézni a disznóságokra, pedig nagy húsevő lévén, amikor tehettük, általában heti kétszer ettünk valamilyen húst. Nagypó még öreg korában is nevelt disznót, vitte kerékpárjával a faluvégi postára a nagy csomagokat, hogy a finomságokból mi is részesüljünk. Egész télre való ennyivalót kaptunk, a zsírt egy 25 literes bödönben tároltuk, a kamrában felakasztottuk a szalonnát, kolbászt, ebből sokszor ettünk finom vacsorát.

„A disznófélék (Suidae) a párosujjúak első alrendjébe, a Neobunodontia közé tartoznak. Fejük csaknem kúp alakú, orruk meg-

nyúlt, testüket sűrű serte borítja. Szemük apró, fülük közepesen nagy, szemfogaik 3 élűek, lefelé görbültek, agyarokká alakultak.

A vaddisznók kedvenc helye a nyirkos, mocsaras erdő. Ormányukkal túrják a talajt (manapság velük ásatják ki a szarvasgombát), szeretnek az iszapban hemperegni. Falánkok, óvatosak, de derekasan helytállnak, ha kell. A kanok védelmezik emséiket és kölykeiket. A közép-európai vaddisznó két faj keveredéséből származik. A házisertéstől abban tér el, hogy törzse laposabb, rövidebb, lábszárai vastagabbak, agyari nagyobbak. A németek „fekete vad”-nak nevezik. A bogarakat, lárvákat megeszik, de komoly károkat is okoznak a szántóföldeken és az erdőkben. Falkákba - kondákba - verődnek. Nappal lusták, este keresnek eleséget. Kitörök a vadkertek kerítéseit, elpusztítják a burgonyát, gabonát, hüvelyeseket. Az embert 600 lépés távolságból megszimatolják. Kényelmesek és féktelenek. Katlanukban heverésznek, gyakran változtatják megszokott csapájukat.” /A. E. Brehm/

A hatvanas években történt, Jávorkút felé gyalogoltunk barátommal, amikor távolról megláttam egy rozsdavörös vaddisznót közeledni felém. Addig csak állatkertben vagy festményeken találkoztam e veszélyes vaddal, ezért tovább folytattam utamat, hogy közelebről lássam. Az eső utáni párában a gőzölgő aszfaltot szagolgatta, nem figyelt rám. Jancsi pár lépéssel mögöttem jött, ő is észrevette. Erélyesen szólt, hogy azonnal forduljunk vissza, és menjünk be az erdőbe. Bennem semmi félelem nem volt, hiszen gyakran találkoztunk őzekkel, szarvasokkal, vadlovakkal, mókusokkal, láttunk sasokat feltűnni repülni, a természetben igyekeztünk mindent megfigyelni, megcsodálni. Nem gondoltam arra, mi történt volna, ha megérzi az ember illatát. Szerencsére elfoglalta magát, a szél sem fúj. Ha a közelben kicsinyeit védve megtámadott volna, nem éltük volna túl. Gyors léptekkel lihegve rohantunk lefelé az ösvényen. Ez számomra nagy tanulság volt, egy életre megtanultam, hogy az erdőben a kondát kikerüljem, bármilyen aranyosak is a malacok, ahogy követik anyjukat, előbukkanhat a kan, fenyegető, halálos sérülést okozhat agyarával. E történetet többször meséltem már el gyermekeimnek, unokáimnak, nehogy ők is a kíváncsiság „bűnébe” essenek, mint akkor én.

Több ismeretterjesztő filmben láttam, de én is azt tapasztaltam, milyen okos jószágok a malacok. Kísérletek bizonyítják, mennyire tanulékonyak, talán még az embereken is túltesznek.

Idén, február 4-én veszi kezdetét a Disznó-év, amelyben fiam és én is születtünk. Ki nem mondott gondolataink, érzéseink, észjárásunk hasonló. A 2019-es év a Merkúr jegyében telik, amikor a kapcsolatok különösen fontosá válhatnak. A bolygó igazán gyümölcsöző kapcsolatok építését támogatja, amelyekre más években nem nyújt lehetőséget. A tanulás, az új tudás elsajátítása hangsúlyos lesz. Ez a bolygó az asztrológiában a kommunikációnak jelölője. Az életben, a párkapcsolatban nem jöhet olyan problémás helyzet, amit ne tudnánk megbeszélni, közös nevezőre jutni. A kínai horoszkóp szerint a küzdelmes Kutya-év után a biztonságot, nyugalmat hozó Disznó éve köszönt ránk. Sok okunk lesz az öröme, hiszen ennek az állatnak tulajdonságai között találjuk az engedékenységet, a barátságot és az életörömet. Szeressünk, keressük a békét! Nagy szükség van erre mai világunkban! Ebben az évben sokat pihenhetünk, hagyjuk maguktól történni a dolgokat, ne siettessünk semmit! Lesz időnk önmagunk megfigyelésére, a befelé fordulásra, a múltunk elemzésére, elfogadva hiányosságainkat, és szövögetve a jövőre néző, új terveinket. Ez az év a változások, változtatások éve.

Kívánok minden embertársamnak sok boldog pillanatot szerettei körében, valósítsák meg álmaikat - ne csak ebben az évben, hanem az elkövetkezendő években is! Akkor teljesedhetünk ki, életünket akkor tehetjük szebbé, jobbá, ha nem az anyagi világ szörnyűségeit látjuk csak, hanem szemünket tágra nyitva, magunkra és társainkra figyelve éljük meg. Új utakat keressünk, hogy többek lehessünk!

Győri Nagy Attila: A disznó éve

Szabó-Liu Tamás nagy izgalommal várta a mai napot, ma megy először iskolába. Keveredtek benne az érzések, egyrészt már kíváncsi volt az új környezetre, az új feladatokra, másrészt volt benne félelem is. Tartott

a többi gyerektől, mert bár szerette az óvodatársait, sokszor bántották meg. Sokszor csúfolódtak vele, csupán azért, mert más volt, mint ők. Édesanyja kínai, és az ő arcvonásait örökölte. Tudta, Magyarországon ez végig fogja kíséreni az életét, így próbált nem foglalkozni vele. Szülei szerettek volna segíteni neki, amikor látták elkeseredettségét, de tudta, ezzel neki egyedül kell megküzdenie.

Keresztes Barbara komótosan húzta fel zokniját, láthatóan nem igyekezett. Fontos nap ez a mai, ma megy először iskolába. Az óvodás éveket nem szerette, bár a sok szép emlék miatt mégis szívesen gondolt vissza rájuk. Bár ne gúnyolták volna annyit! Bárcsak egy kicsit soványabb lenne, mint a többi lány, mennyi barátnője lehetne akkor! Talán most más lesz, talán az iskolában nem ő lesz az egyedüli túlsúlyos, nem ő lesz a „dagadt lány”.

A tanító néni mindenkit csendre intett, majd köszöntötte őket, megkérve a szülőket a távozásra.

- Kedves gyerekek! Szabó Magdolna vagyok, én leszek a tanító nénitek az első osztályban, és előreláthatóan még egy pár évig. Szólıtsatok nyugodtan Magdi néninek. Most pedig arra kérlek titeket, hogy úgy foglaljatok helyet, hogy minden padba lehetőleg egy fiú és egy lány üljön.

A gyerekek szót fogadtak, Tamás és Barbara egymás mellett foglalt helyet.

- Szia! Tomi vagyok! - mutatkozott be mosolyogva, belül nagyon elégedett volt, igazán szép lánynak látta Barbarát.

- Szia! Én pedig Barbi! - válaszolt félénken.

Miután ismét csend lett a teremben, Magdi néni újra átvette az irányítást.

- A mai nap az ismerkedésről fog szólni. Szeretném felírni a neveket a kis kartonokra, amiket kiosztok, ezeket mindenki tegye maga elé az asztalra, így tudni fogom, kit hogyan szólítsak. Utána mindenki bemutatkozik, elmondja magáról, amit fontosnak tart, ami az eszébe jut. Kíváncsi vagyok, ki hogyan áll az olvasással, írással, mert úgy tapasztalom, egyre többen lesznek évről-évre, akik már úgy érkeznek az általános iskolába, hogy ismerkedtek a betűkkel. Ma még nem kezdjük el a tanulást, inkább csak barátkozunk, ismerkedünk, viszont házi feladatot adok nektek. Szeretném, ha mindenki rajzolna valamit a padtársának. Lehet

például a horoszkópját lerajzolni, amiben segíték, ha valaki nem tudná, a születési dátuma alapján.

A következő pár óra nyugodtan telt, Tomi és Barbi is jól érezte magát, és még a szünetekben sem csúfolták őket. Tomi megtudta, hogy Barbi 2007. március 14-én született, így az ő horoszkópja Halak. Mihelyt hazaért, neki is látott a házi feladatának. Kicsit gondolkodott, hogyan fogjon neki, majd támadt egy hirtelen ötlete. Ő félig kínai, sokkal személyesebb lesz, ha Barbinak a kínai horoszkópját rajzolja le. Megkérdezte anyukáját, akitől megtudta, hogy padtársa a Disznó évében született. Elővette színes ceruzáit, és rajzolt egy szép, rózsaszín disznót. A végeredménytől boldog lett, igazán szépen tud rajzolni, már az óvodában is többször megdicsérték érte, biztosan tetszeni fog most is a tanító néninek és Barbinak is.

Másnap szépen sorjában mindenki felmutatta a rajzát, sorra került ő is.
- A padtársam Barbi, a képen pedig ez egy disznó - mutatta be büszkén a rajzát.

Hirtelen teljes csend lett a teremben, amit pár másodperc múlva a kislány zokogása tört meg. Tomi nem értette a helyzetet, elmagyarázta a kínai horoszkópot az osztálynak, de Barbinak nem lett jobb kedve, csúnyán nézett a fiúra, úgy érezte, most mindennek vége, kezdődnek előről a gúnyolódások. A szünetben aztán Magdi néni magához hívta Tomit.

- Kedves Tomi! Először is szeretnék megdicsérni, mert igazán szépen rajzolsz. Belőled még rajzművész is lehet később, de ahhoz még sokat kell tanulnod. Sokat tanulni és sokat tapasztalni, a lányok terén is. Ezt most lehet, hogy nem érted, de később, ha még emlékszel erre az esetre, érteni fogod. Kapsz egy külön házi feladatot: kérlek, holnapra szedd össze a Disznó évében születettek jó tulajdonságait, hogy Barbi is megnyugodjon kicsit.

Sárréti Miklós: Julcsi-sors (Erősebb idegzetűeknek)

Elmesélek Neked egy történetet a múlt századból. A történet helyszíne a Bihar-Sárrét egyik faluja, úgy hívták, hogy Nagyrábé (megnyugtatósul

rögtön közlöm, ma is így hívják, csak ma már lényegesen kevesebben lakják), ennek a falunak is a Bocskai (nagyon régen: Zöldfa) utcájának legvége, bizonyos Nemesék portája.

Ebben az időben ezen családban három kiskorú gyermek élt. Két fiú és köztük egy lány. (A „köztük” korban értendő.) De Julcsinak nem a lányt hívták, de még egyik fiút sem. Hogy ki volt akkor a Julcsi? Elmondom: Élt tehát a múlt század második felének elején egy Julcsi névre hallgató mangalica koca a fent említett család haszonállataként. Julcsinak az volt a „dolga” - vagy hogy fennköltebb szót használjak, „hivatása” -, hogy folyamatosan hasas, azaz vemhes legyen, és fialt kismalacaival a család fenntartását biztosítsa. Mert abban az időben bizony a „disznóság” volt a falusi családok fő eledele a téli időszakban. Jelen esetben tehát a Nemes család is - mint minden más falusi család - a Julcsi által fialt kismalacokat felnevelte, felhizlalta, majd leölte és elfogyasztotta őket. Ez az élet rendje!

(Itt jegyezném meg, hogy bizony a teremő a kezdetek kezdetén nagyon elszúrta valamit. Vagy valami hiba csúszott a számításába, mert abszurd állapot az, hogy egyik élőlény a másik elpusztításával - elfogyasztásával - tartja fenn magát. Ezt méltatlannak tartom az élethez.)

Visszatérve Julcsihoz, ezt a „hivatását” rendeltetésszerűen teljesítette, egymásután hozta világra malacait a család legnagyobb örömeire. Évek hosszú során át tíz-tizenkettesével szülte utódait. De az élet minden élőlény számára véges, és eljön az az idő, amikor biológiailag már nem képes szaporodásra. Julcsinál is elérkezett ez az idő, és - mint ilyenkor minden koca sorsa is ez - a gazda megkezdte az ő felhizlalását is, hogy a következő télen a család tápláléka legyen.

Így aztán a következő karácsonyra Julcsi súlyban elérte a 320 kg-ot. „Szép nagy hízó, lesz zsírja szépen!” - jegyezték meg, akik látták ebben az időszakban. De ez egyben azt is jelentette, hogy Julcsi napjai megvannak számlálva. A gazda az ünnepek közére tűzte ki a vágást. „Ilyenkor mindenki jobban ráér, mint az ünnepek előtt” - indokolta döntését... Mert az a szokás, hogy a disznótorra hivatalos a rokonság is, akik közül kerülnek ki a „fogdmegek” is.

A gyerekek által várt nagy nap (a gazdának nem annyira) 30-án érkezett el. Korán reggel egymás után, sorban érkeztek a rokonság férfi tagjai:

nagybácsik, sógorok, testvérek. Ahogyan sorrendben érkeznek, úgy kapják meg a gazdától az üdvözlési pálinkát. Ha a később jövők sokat késnek, a jelen lévők többször is kapnak belőle. Amikor mindenki megérkezett, és a később jövők is megitták az üdvözlésit, felcihelődnek, és kiindulás előtt megisszák a fogópálinkát. Kint az ól előtt pedig még egy bátorítót isznak. Ily módon már néhány „fogdmegben” 4-5 feles is bent van.

- Na és akkor most fogjuk meg a Julcsit, és vigyétek! - adta ki az „ukázt” tréfásan a gazda.

- Gyertek, fiúk! - szólt az egyik nagybácsi. - Én majd úgy állok, hogy ti is hozzáférjete!

- Nem úgy a! Te leszel a fő fogó! - kontrázott Csonka sógor.

- Jól van na! Csak nem képzeled, hogy megjíjdek egy disznótól? - vágott vissza Imre, a nagybácsi.

Julcsinak nem tetszett a sok ember és a nagy zsbongás, rosszat sejtett. Elkezdett az ól falai mentén körbe-körbe futni, és éktelen rőfögést hallatott.

Közben a bátor Imre nagybácsi kihúzta az ólajtó reteszét és belépett az ólba. Ezt észlelte Julcsi, és menekülésre fogván a dolgot egyenesen a nyitott ajtó felé rohant. Mivel a korlátajtó is nyitva volt, a másik nagybácsi - Gyuszi - rögtön visszacsukta az ólajtót, nehogy Julcsi megszökjön, mert akkor kergethetik a nagy udvaron. Julcsi tudta, hogy nem szabad megállnia, mert akkor megfogják, ezért - miután nekifutott a zárt ajtónak - tovább szaladt körbe. Csakhogy Imre nagybácsi rossz helyen állt, a lábai közé ugrott be a disznó. Mivel Julcsi elég széles és nagy darab volt, nem fért át, de a lendület vitte, úgyhogy Imre akarva-akaratlanul felkerült a hátára. De nem bírta tartani a mozgó állat hátán az egyensúlyát, és hátrafelé hanyatt esett.

- Ne ess akkorát, nem vagy te üveges tót! - röhögött nagyot a többiekkel a korlátban álló szintén nagybácsi, Zoli.

- Mi van, egészen véletlenül nem akartok segíteni? - kérdezte a földön fekvő Imre.

- Ketten bemegyünk Erdei sógorral, és először kihozunk téged, utána a disznót! - szólt Zoli.

- Ezt a Julcsinak mondtad? - poénkodott az öreg Lajos, a gazda.

DISZNÓ... 1.

Zoli és az öreg Erdei, a gazda sógora közben bementek az ólba, és miután két kört lefutottak Julcsi mellett, végül sikerült a fülét elkapniuk, egyiknek balról, a másiknak jobbról. De a helyzet csak annyit változott, hogy most már a Julcsit fülön fogva rótták a köröket az ólban.

- Kelj már fel és fogd meg a farkát! - kiáltotta Gyuszi nagybácsi az öcscsének, a még mindig a földön fekvő Imrének.

- Aztán mi lenne, ha te is bejőnél segíteni, nem kintről osztanád az észtl! - replikázott vissza Imre, és kezdett felkászálódni.

- Hát cseszd meg, annyian vagytok már bent, hogy tele van az ól! - így Gyuszi.

- Mennyi disznó van ebben a kis ólban! - vihogott a kis Erdei, a gazda sógorának a fia. Merthogy ő is felkelt korán, és eljött az apjával.

A földről felkelt Imre - miután sikerült egy „tiszteletkört” lefutnia a trió (Zoli, az öreg Erdei és Julcsi) mögött -, elkapta Julcsi farkát, és lábait erősen nekivetve a földnek, valamelyest lefékezte a körkörös mozgást végző csapatot. Ez elég volt arra, hogy a két „fülönfogó” az ajtó felé tudja irányítani Julcsit. Most már csak tuszkolnia kellett a három férfinak a disznót kifelé. Amint a feje kilógott az ajtón, a gazda, az öreg Lajos már hurkolta is a kötelet az orrára. A kötél másik végéhez csatlakozott még az öreg Csonka sógor, így húzták ketten az orránál fogva, és persze a két „fülönfogó” is húzta, plusz még Imre is tolt a farkánál fogva. Hát szegény Julcsi hiába vetette meg mind a négy lábát, nem volt más választása, engednie kellett a túlerőnek. Húzták-tolták a veszthelyre.

Na igen, eddig el is érkeztek, most következett még egy nehéz dolog - ami aztán nem is volt olyan nehéz, mint amilyennek látszott -, Julcsit az oldalára fektetni. A taktika az volt, hogy a jobb első és hátsó lábát egyszerre aláhúzni az ellenkező oldalról. Előszörre nem sikerült, mert nem tudták szinkronban kirántani a két lábat. Az öreg Csonka sógor gyorsabb volt a hátsó lábbal, mint Zoli az elsővel. Így aztán Julcsi csak leült a hátuljára, az első lábain szilárdan állt. De mire az első lábát kirántották volna, vissza tudott állni a hátsókra. Ez annyira megzavarta a lábrántókat, hogy elveszítve egyensúlyukat egyikük oldalára, másikuk hanyatt esett. Julcsi pedig - kihasználva az alkalmat, hogy pillanatnyilag

csak egy „fülönfogója” és egy „farokfogója” van - nagy lendületet vett, ezzel az egyszem „fülönfogóját” lerázta, maradt csak a „farokfogó”, akit egy-két méteren át vonszolt magával, majd a „farokfogó” - feladva - elengedte. Ott volt még ugyan az orrkötél, de azt az öreg Nemes, a gazda meglepetésében elejtette.

Julcsi pedig - így már szabadon - visszavágtatott az ólba. Mert mennyi esze van egy állatnak? Odament vissza, ahol korábban megfogták. Vagy mert az volt az otthona, ösztönösen odamenekült? Mindenesetre a móka - mármint Julcsi veszthelyre juttatása - kezdődött előről.

Nem untatlak az újbóli kihozatal részleteivel. Elgondolhatod, hogy a „forgatókönyv” hasonló lehetett, mint az első próbálkozásnál. Folytaszuk ott, hogy ismét sikerült eljuttatni Julcsit a veszthelyre. Most viszont az oldalra döntést viszonylag hamar és sikeresen véghezvitték. Hárman gyorsan rátérdeltek a mellkasára és a hasára. Ezáltal már nem nagyon tudott mocorogni a disznó, de az alul lévő lábaival még - a földbe való kapaszkodással - némi ellenállást tudott kifejteni. Szükség volt tehát a lábak lefogására. Az első lábat Zoli sógor fogta, míg a hátsóra Csonka sógor vállalkozott, aki köztudottan a legtöbb fogópálinkát itta eddig. Valószínűleg emiatt, de ő két másodpercnél tovább nem tudta tartani a lábat. Ugyanis amint Julcsi megérezte, hogy a hátsó lábát is fogják, rúgott egy hatalmasat, aminek következtében Csonka sógor kb. két métert repülve a közeli szőlőlugas között landolt. A többiek csak azt vették észre, hogy eltűnt - mivel még a hajnali sötétség állapota uralkodott -, de azt nem látták, hova repült. Nem is volt különösebben idejük Csonka sógor hollétével foglalkozni, mert azért Julcsi még harcolt az életéért, és ha egy kicsit is lazítottak volna a fogáson, talán újra megszökött volna. Sőt, miközben a böllér már kereste a bökés helyét Julcsi nyakán, el is feledkeztek a repülő sógorról, aki viszont nemigen akart felkelni és előjönni a szőlőlugas közül. Talán nem egészen saját akaratából választotta a távolmaradás eme formáját, inkább az elfogyasztott nagy mennyiségű rövidital hatása játszott közre.

De térjünk vissza az öléshez, mert az is megér egy-két misét. Kezdődött már úgy, hogy a böllér nem nagyon találta a szűrés helyét, csak ta-

pogatótt ide-oda. Ez a böllér az öreg Erdei volt, akit csak a becenevén ismertek a legtöbben a faluban: az öreg Rozsdás. Nos, hát tudni kell, hogy az öreg Rozsdás nem szakavatott böllér volt, csak amolyan ezer-egy mester, mindenhez értett egy kicsit, vagy ha nem, hát látta már valahol, hogy hogyan csinálják.

- Na mi lesz, Rozsdás - érdeklődött Gyuszi nagybácsi -, még az idén megbököd?

- Vagy arra vársz, hogy mondjunk el egy imát Julcsi lelki üdvéért? - kérdezte nevetve Imre.

- Fogjátok be a bagólesőtöket, koncentrálnom kell! - magyarázta a késlekedést Rozsdás.

- Igen remeg a kezed, Rozsdás - szólt oda Zoli -, sógor, önts még egy pohárral neki! Ez a felszólítás a gazdának szólt.

- Na, tedd ide a vájlingot! - mondta Rozsdás Eszti ángyinak, aki percek óta ott toporgott már a vér felfogására szolgáló edénnyel.

Rozsdás végre megszúrta Julcsit, aki ordított, visított, ahogy a torkán kifért. A kés már jó félig bent volt, de vér nem akart folyni úgy, ahogy annak „illetl” volna. Ez azt jelenti, hogy a szúrás nem a megfelelő helyre került. Szükség volt tehát egy újabb bökésre, amely aztán már talált, dőlt a vér Julcsi nyakából. Kis idő múlva az állat teste kezdett elernyedni, míg aztán már nem mozdult többet. Fellélegzett a csapat, a nehezén túlvagyunk.

Betakarták a perzselésre szolgáló szalmával, majd a gazda beinvitálta őket egy kis feszültségmentesítő pálinkára. Mindenki ránézett még a szalmakupacra, mely alatt a Julcsi nyugszik. Éppen elindultak a házba a feszültségmentesítő megivására, amikor Zoli megszólalt:

- Melyiktek alszik? Nem halljátok? Valaki horkol!

Valóban erős horkolás hallatszott a szőlőlugas felől. Az ölés izgalmasában eddig nem hallották.

- Mi lehet ez? - kérdezte Imre.

Érdeklődéssel indultak el a hang irányába, ugyanis az öreg Csonkáról el is feledkeztek. Pedig mulatságos látvány fogadta őket: az öreg, ahogy a Julcsi rúgásától berepült, abban a testhelyzetben békésen fújta a kását.

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

Próbálták felébreszteni, de néhány próbálkozás után rájöttek, hogy reménytelen vállalkozás. Úgy, ahogy volt, kezénél-lábánál fogva bevitték a kiskonyhába, és az ott lévő vacokra fektették.

Miután túlvoltak az újabb pálinkafogyasztáson, előszedték a késeket, kaparóeszközöket, keféket, és elindultak, hogy meggyújtsák Julcsi holttestén a szalmát. Még mindig sötét volt, és a fejek is egyre jobban zsongtak, de körbeállták a feladat tárgyát.

- No, Nemes, nem felejtetted bent a gyufát? - érdeklődött viccesen az öreg Rozsdás.

- Nem, nem, itt van! - jött a válasz.

- Nosza, éld ki piromániádat, gyújts alá Julcsinak! - folytatta a vicces formulát Rozsdás.

Az öreg Nemes pedig szertartásszerűen meggyújtott egy újságpapírt, ezt körbemutatta a csapatnak, majd komótos mozdulattal a szalma alához vitte. A száraz szalma azonnal lángot fogott, egész magasra felcsapva. Néhányan a két tenyerüket a láng felé tartva próbálták hasznot húzni a láng melegéből.

Az égő szalmára - ahogyan fogyott - még újabbakat villáztak. Aztán amikor a „főnök”, az öreg Rozsdás úgy ítélte meg, hogy már eléggé megpirulhatott Julcsi bőre, leállította az újabb villázást.

- Elég lesz - szólt -, hozzátok a forró vizet!

Azonban amikor már leégett a szalma, csak izzott, elkezdték törölgetni a szemüket az emberek, nem akart kirajzolódni Julcsi teste.

- Ti látjátok, amit én nem? - kérdezte döbbenten Gyuszi.

- Hát mit nem látsz, pajtás? - így Rozsdás.

- Én is azt nem látom, amit te sem! - szólt Zoli Gyuszi felé fordulva.

- Hát hova lett? - hüledezett a gazda is.

- Hol a koca? - kérdezte ismét Gyuszi.

- Tán csak nem ellopta a szomszéd? - mondja Imre.

Sokáig nem kellett vacillálniuk, mert a leégett szalmarakástól az udvar hátulja felé vércsík húzódott, amiből lehetett következtetni, hogy Julcsi megszökött. Szó nélkül el is indultak a vércsík nyomán, és a bezárt korlátajtó előtt meg is találták Julcsit. Már szemernyi élet sem volt benne.

Mit volt mit tenni, mint visszahúzni a perzselőhelyre, és „újra” megperzselni a szerencsétlen állatot.

Buday Anikó: Ki az úr(nő) az erdőben?

Este a nyolcórás híreket néztük a tévében, mikor kopogtak az ajtón. Sándorom ment ajtót nyitni. A gyerekek már ágyban voltak, így az ebédlőbe vezettük a vendéget. Márton volt, a szomszédunk. Márton vadász, a Pilisi Erdő- és Vadgazdálkodás vadásza. Sándor többször ment vele az erdőbe, segített az állatok etetésében, vagy vadászat esetén hajtóként vett részt. Márton most is azért jött, Sándorom ráérne-másnap hajnalban, ki kéne menni az állatok etetőjét telerakni, mert nagy havat mondott a meteorológiai előrejelzés. Az állatok nem maradhatnak élelem nélkül, most még aránylag járhatóak az utak. Természetesen igent mondott, nagyon szerette az erdőt járni, hisz a gyermekkorra nagy részét az erdőben töltötte, apósom erdőkerülő volt annak idején, sokszor vitte magával Sándort. Most azonban megkérte Mártont, hadd menjen velük a másik szomszéd, az Imre. Már régóta kéri Sándoromat, vinnék ki Őt is egyszer az erdőbe, szívesen segítene. Persze, szívesen, ha úgy van kedve, a munkáskéz mindig jól jön az etetésnél, legalább előbb végzünk.

Másnap hajnali négykor keltek, összeszedték a szerszámokat, jó melegen felöltöztek, és két kocsival elindultak az erdőbe. A két kocsi azért kellett, mert Imre délutános volt a héten, kettőkor kezdődött a munkaideje, előtte haza kellett érnie. Ha esetleg nem végeznének akkorra, Ő a saját kocsiján hazamehet, így nem kell a többieknek megszakítani az etetést.

Fél ötkor már a vadászháznál voltak, ahol a pajtában volt felhalmozva az állatoknak szánt élelem. Felrakták a szénabálát, a kukoricás zsákokat, a gyümölcsös vödörket, és elindultak az etetők felé. Szórták ki egyenként az élelmet, etetőtől etetőig menve. Kilenc órára elfogyott a felpakolt takarmány, így vissza kellett menniük a vadászház raktárába, újratölteni a zsákokat, vödörket. Úgy egyeztek meg, Imre marad, az Ő

kocsijába átpakolták a maradék élelmet, ezt Imre kiszórja, utána elindul haza, hogy időben a munkahelyére érjen. Márton és Sándor a vadászházhoz érve találkoztak a fővadással, Ágostonnal, aki - meglátva Őket - azt kérte tőlük, menjenek egy másik részére az erdőnek, mert ha leesik a hó, az nehezebben, illetve alig járható rész, ott töltsék meg az etetőket. Ahol eddig etettek, azt az utat a gazdaság hókotrója még tudja takarítani, mert aránylag egyenes út. Úgy is tettek, Sándorom és Márton elindultak az erdő meredekebb részein fekvő etetőkhöz. Délután kettő körül indultak haza, fáradtan, de megelégedve, sikerült az állatok takarmányát szétosztani.

Alig értek haza, szálltak ki a kocsiból, mikor Rózsika, Imre felesége szaladt eléjük.

- Hát Imrét hol hagyátok? - kérdezte a kezét tördelve. - Már rég a munkahelyén kéne lennie. Telefonált a főnöke, miért nem ment dolgozni. Nem tudtam, mit válaszoljak, hisz a mobilján sem érem el.

- Úgy egyeztünk meg, ha a maradék takarmányt kiszórja, akkor elindul haza, legkésőbb féltizenkettőre itthon kellett volna lennie - válaszolta Márton. - Mi az erdő másik oldalára mentünk etetni, oda sürgősebb volt kiszórni az élelmet.

Rózsika nagyon ideges volt, kezét tördelve kérte Sándort, nem nézné-e utána, hol van az Imre, nem történt-e valami baj vele.

- Ez csak természetes, Rózsika, mi is izgulunk, máris megyünk Mártonnal vissza azon az úton, ahol neki hazafalé kellett volna jönnie. Talán csak a kocsival lett valami baj, és a telefonja lemerülhetett, mert most hívtam, és tök süket a mobilja.

Indultak hát vissza Márton és Sándorom az Imrét megkeresni. Egész odáig mentek, ahol Imrét hagyták, de onnan tovább ment a nyomok szerint. A következő etető felé vették az irányt, ami lombos erdőben volt kihelyezve. Messziről látták Imre kocsiját, azonnal sejtették, hogy valami nincs rendben. Siettek körülnézni, megkeresni Imrét, de sehol nem látták, így elindultak a nyomon, amit reményük szerint Imre taposott ki. Alig mentek pár lépést, mikor Márton halk nyögéseket, gyenge „segítség” hangfoszlányokat vélt hallani. Pár perc múlva már Sándor is hallotta a kétségbeesett, gyenge segítségkérést. A hang irányába mentek, de

semmit, senkit nem láttak maguk körül, amíg közelebb nem értek egy tölgyfához. Fölnézve, az egyik magasabb ágon fekve, szinte hozzá forrva találták meg Imrét, alatta pedig egy vaddisznó anyakocát, és hat csíkos hátú kiskocát, amint békésen eszegették a lehullott makkot. Mikor az anyakoca megérezte, hogy új veszélyforrás közeledik a kicsinyei felé, támadásba lendülve Márton irányába szaladt, kvázi mentse a kicsinyeit, és a hatalmas agyaraival elijessze a betolakodókat. Sándornál nem volt fegyver, igyekezett minél messzebb kerülni az anyakocától, de azért nem olyan messze, hogy ha kell, ne tudjon segíteni Mártonnak. Márton azonban válláról lekasztotta sörétes puskáját, és a levegőbe lőtt vele, így nem volt szükség segítségre.

A dörrenés hangjára a kismalacok ijedten szaladtak a közeli csalitasba, az anyakoca megpróbált még egyszer szembefordulni az ellenséggel, aztán hirtelen fordulatot véve a malacai után eredt. Ekkor, hogy a veszély elhárult, ráértek Imrével is foglalkozni. Szegény teljesen rá volt forrva a faágra, alig tudták az ujjait lefejtetni róla, hogy le tudják emelni a fáról. Közben, ahogy közel kerültek Imréhez, igen furcsa szagokat éreztek. Mikor leemelték szegény Imrét, akkor látták a szag forrását. Gyorsan betekerték egy plédbe, hogy be tudják ültetni a kocsijába. Imre kocsiját Sándorom vezette hazáig, de néha le kellett húznia az ablakot, friss levegőt beengedni a kocsiba. Szegény szomszéd csak ült reszketve, egy szót sem tudott szólni. Útközben Márton hívta a háziorvost, legyen olyan kedves Imréhez kijönni, Imrét megvizsgálni, és itt elmesélte az esetet a dokinak, aki megígérte, hogy azonnal indul. Hazaérve Rózsika szaladt ijedten a kocsi felé. Mikor meglátta az urát, sírva fakadt a látványtól. Imre átfagyva, remegve, ijedten, szagoktól „illatosan” nézett Rózsikára.

- Engedjél meleg vizet a kádba, Rózsika! - szólt Sándorom, aztán Imrét ketten a Mártonnal kiemelték a kocsiból, és bevitték a fürdőszobába. Közben megérkezett a doki is, akivel a nappaliba ültek, amíg Rózsika nem szólt, hogy Imre már a hálószobában fekszik. Miután az orvos megvizsgálta, visszajött a nappaliba, közölte velük, hogy Imre kapott egy nyugtató injekciót, pár órát aludni fog. Ha fölébred, nyugodtan adhatnak neki egy kis szíverősítő konyakot, mert szerinte az ijedségen kívül,

amit most több mint valószínű ki fog aludni, komolyabb baja nem lett Imrének. Rózsikát megnyugtatta megígérte, hogy másnap újra benéz, majd elköszönt.

Sándor és Márton is elköszönt azzal, hogy este újra benéznek, megnézni, hogy van Imre, és ha el tudja mesélni, mi is történt, azt szívesen meghallgatnák.

Este hétkor látogattuk meg Imrét, akit akkor már egy pohár konyakkal a kezében találtunk a nappaliban. Jól nézett ki, elmúlt az arcának a sápadt színe, szeméből, az ijedt, zavart nézés.

Egész emberi formát öltött a délutáni kinézetéhez képest, és a kísérő „illat” sem lengte már körül. Rózsika konyakkal kínált minket, amit köszönve elfogadott Sándorom és Márton, majd kérdően néztek Imrére, hogy érzi magát, és mi történt az erdőben. Kis gondolkodást követve, ujjai között a konyakospoharat forgatva, Imre belekezdett a történetbe.

- Mikor elmentetek, továbbmentem a következő etetőig, ami már a lombos erdő szélén van kihelyezve. Éppen kezdtem a bálák kibontását, a széna kiszórását, mikor zajt hallottam a hátam mögötti csaltosból. Arra nézve hat csíkos hátú, pár hónapos kis süldő malac szaladt ki onnan. Gondoltam, ahol kismalacok vannak, ott az anyakoca sem lehet messze, ezért egy pár szem gyümölcsöt eléjük dobva elindultam a kocsi felé, minél gyorsabban elhajtsak onnan, ne zavarjam a családot az evésben. A tervem nem sikerült, mert a bokrok alól egy felbőszült, megtermett, hosszú agyarú anyadisznó szaladt felém, a kicsinyeit féltve. Nagyon megrémültem, azt hiszem, egy kis „balesetet” is elszenvedett a gatyám - mondta egy zavart félmosollyal a szája szegletében -, de még volt annyi erőm, lélekjelenlétem, hogy felkapaszkodjak az első fára, ami az utamba került. A szerencsém az volt, hogy ez a lombos erdőben történt, mert a fenyvesben a fák ágai sokkal magasabban kezdődnek, nem lett volna lehetőségem olyan gyorsan felkapaszkodni bármelyiknek is az ágára. Amire sikerült fölmásznom, az egy tölgyfa volt, az anyadisznó próbálta rázni, de hiába, erősen átkarolva feküdtem az ágon. Órák teltek el, de a disznó nem mozdult, arra várt, talán lejövök a fáról, és akkor felnyársalhat. Nagyon átfagytam, a kezem szinte odafagyott az ághoz, tudtam, nincs más választásom, mint megvárni azt, hogy észreve-

gyétek az eltűnésemet. Arra nem is számítottam, hogy esetleg a disznócsalád elhagyja a helyszínt.

A telefonom az anyakoca martaléka lett, mikor fölmásztam a fára, kiesett a zsebemből. Először csak szagolgatta, ide-oda tologatta az orrával, végül összeroppantotta az erős fogaival. A tölgyfa alatt jól elváltak, a lepotyogott makkot eszegetve lakmároztak. Ha megmozdultam, a felbőszült koca rögtön nekirontott a fának. Nagyon is tisztában volt a jelenlétemmel, és az volt az érzésem, ki akar fárasztani, hátha leesem a fáról, így feladtam, és rábíztam magam a Jóisten jóindulatára, és arra, minél előbb a keresésemre indultok. Azt hiszem, néha elbóbiskolhattam, végül hangokat hallottam, de nem tudtam, álmodom, vagy valóság, addigra már minden egybefolyt, képzelet és valóság között már nem volt határ. Mikor magamhoz tértem, az ágyamban feküdtem, kellett egy kis idő, mire lassan emlékezni kezdtem, mi is történt ma velem. Ennyi volt a történet, a többit már Ti is tudjátok. Köszönöm nektek a segítséget, és remélem, a „gatyabaleset” köztünk marad, nézett ránk könnyörgő szemmel.

- Pihend ki magad, a „baleset” meg sem történt, számíthatsz ránk - mondta Márton, alig tudva visszatartani a szájára kívánczó nevetést.

Győri Nagy Attila: A három kismalac

A három testvér, Okoska, Butuska és Röfi békésen éldegélt együtt, gazdájuk jó erős ólat készített nekik, védve őket a ragadozóktól. Éppen a reggeli moslák elfogyasztásához készültek, mikor egy erős kopogásra lettek figyelmesek.

- Ki az? - kérdezte Butuska.

- Csak én vagyok az, Ordas, a farkas - próbált kedvesen válaszolni. - Kérlek, engedj be, beszélgetni szeretnék.

Butuska megindult az ajtó felé, ám Okoska rákiáltott: - Megállj, te! Megőrültél? - majd félretolva testvérét, ő ment előre.

- Hát ide figyelj, te Ordas! Mi nem valami ostoba malacok vagyunk! Ide ugyan nem fogsz te bejönni.

– De miért félték tőlem? Jámbor egy állat vagyok - próbálkoztam tovább Ordas.

– Hogy állat vagy, az biztos, de közel sem jámbor. Félni? Ugyan már, ne nevettesd! Hát te még nem hallottad a magyar népmesét a három gyilkos malacról és a farkasról? - kacagott Okoska.

– Nem. Nem olvasok meséket. Elmondanád, mi lett a vége?

– Dehogyan mondom. Nézz utána, ha akarsz.

Ordas gondolkodott, gondolkodott, zavarta a gyilkos kifejezés, majd döntött.

– Legyen. De nehogy azt hidd, hogy megijedek pár nyamvadt malactól! Elmegyek a könyvtárba, elolvasom azt a mesét, de aztán visszajövök és ti lesztek az ebédem is, meg a vacsorám is.

Így is lett, a farkas elment az erdei könyvtárba, hogy utánajárjon a dolgoknak. Egy fiatal őzgida volt a könyvtáros, aminek nagyon megörült, folyt is a nyála rendesen, mikor meglátta. A gida azonban kedvesen köszöntötte.

– Szép napot, farkas úr! Csak közlöm, hogy könyvtárost nem eszünk, védi az erdei törvény. Miben segíthetek?

Ordas úgy érezte, az egész világ ellene van, de kitartó volt, nem adta fel.

– Egy mesére lennék kíváncsi. Három gyilkos malacról és egy farkasról szól. De nem akarom elolvasni - igazából nem tudott olvasni, de ezt szégyellte -, csak érdekelne, mi a vége.

– A malacok megeszik a farkast - az őzgida mosolya még szélesebb lett.

– Egyébre nem kíváncsi?

– Megeszik? Hát az meg hogyan lehetséges? De ez csak mese, nem igaz?

– Óóóó! Álljunk csak meg egy kicsit. Hát nem tudja, hogy a magyar népmesék mind igazak?

Ordas újra lázasan nekiállt gondolkodni, majd meglátott két nyulat a sorok között. Már nagyon éhes volt, és ez látszott is rajta, a könyvtáros is észrevette.

– Középületben és ötven méteres körzetében nincs vadászat. Huszonharmadik paragrafus - ezzel aztán jól felidegesítette az amúgy is egyre feszültebb ragadozót.

– Olyan törvény nincs véletlenül, te mindentudó, ami az éhes farkasokat védi? – üvöltötte, majd kirohant az épületből.

Egy egész napot gyalogoltam a könyvtárig, a nagy semmiért, most még egy nap, míg visszaérek a malacokhoz. Nem érdekelnek az ostoba meséik, megeszem mindegyiket, bármit is mondjanak – döntötte el.

Mire odaért, már alig állt a lábán, lassan egy hete, hogy nem evett, a bordái is kilátszódtak volna, ha nincs rajta szőr. A malacoknál addig is zajlott az élet. Sajnos a gazda megkívánta a malachúst, így Röfit elvesztették. Nagy szomorúságukat törte meg Ordas dörömbölése.

– Ki az? – szólt ki elkeseredetten Okoska.

– Én vagyok az, Ordas! Visszajöttem a könyvtárból, hogy megegyelek titeket – üvöltötte olyan határozottan, amennyire a maradék erejéből futotta.

– Akkor már te is ismered a mesét a gyilkos malacokról. Mégis ide mertél jönni?

– Tudod, Okostóni, én egy konzervatív farkas vagyok. Az őseim is ettek malachúst, én is fogok, és nem érdekelnek holmiféle mesék.

– Hát rendben. De most rosszkor jöttél, éppen gyászolunk, Röfit megette a gazda, már csak ketten maradtunk Butuskával – próbálkozott Okoska, hátha megszabadulnak Ordastól. – Gyere vissza pár nap múlva! A farkas először hallott jó hírt napok óta, visszajött az életkedve, még az se zavarta, hogy a vacsora mennyisége csökkent.

– Ketten? Akkor viszont már nem érvényes a mese a három malacról – üvöltötte, majd berúgva a disznóól ajtaját, elkapta és megette a maradék két malacot.

A történetük így hamar véget ért, de legalább happy enddel zárult. (Legalábbis azoknak, akik a farkasnak drukkoltak)

**Ajánljuk a VERSLISTA YouTube csatornáját is,
ahol több száz Verslistához kapcsolható írás videofelvételét
nézheted/hallgathatod meg: <http://youtube.hu/Verslista>**

Kutasi Horváth Katalin: A liba, aki disznó akart lenni

- Na, mi újság, libuskám? Miért lógatod a nyakad, mi bánt? - fordult a fiatal gazda szárnyasához.

- Gágágáborkám, itt mindenki csak buta libának tart engem...

- Jaj, megint kezdted? Százszor megbeszéltük már szép külsőd, nemes erényeid!

- Mégis mi gágágától abban, hogy megértsd: meghasonlottam! Nem akarok tovább liba lenni!

Gábor szája tátva maradt. Eszébe jutott Örkeny tulipánja. Nagyot nyelt, majd józanul megkérdezte:

- És mégis mi szeretnél lenni?

- Gágágáborkám, hát disznó!

Gábor sok mindenre számított, de erre valahogy nem... Önkéntelenül is kicsúszott a száján:

- Miért éppen disznó? Tényleg felcserélnéd kecses alakod ezzel a szőr-csuhásával? Szép kis csőrödet a konnektoros orrával? Kedves kis tapancsaid ezekre a csülkökre?

Szíve szerint még sorolta volna, mit szeret a libában, de az félbeszakította őt:

- Hiába, én már csak disznólkodni szeretnék! Van itt épp elég liba, én már régóta tudom, mitől hízik a lúd! Te akarsz engem gágágároggni tanítani?

- Dehogyan, csak nem akarom, hogy eless a jégem!

- Engem aztán nem tesz lúddá senki, hidd el!

- Persze, hogy nem, hisz már az vagy...

Ekkor fordult a másik oldalára Gábor, s egy kicsit még el is horkantotta magát. Picit sem tartotta furcsának, hogy egy libával beszélget.

- S ha már lúd, légy kövér! - folytatta a diskurzust.

- Ha mindenáron hizlalni akarsz, akkor inkább disznóként egyek annyit, mint egy disznó...

- Így, hogy mondod, ugyancsak illene rád a szőrbojtban végződő farok, éppen úgy, mint disznó orrára az aranypercec...

- Gúnyolódj csak, Gágágábor, de ismerd el, leragadsz a külsőségeknél!

A fiatal gazda elpirult, tán túl meleg volt a házban, vagy bárki azt hiszi, szégyenében pirosodott ki? Mindenesetre hangnemet váltott, s így válaszolt:

- Disznaja van az én kis gúnáromnak! Ugyanis tudok egy varázslatot, amivel egy kis időre disznóvá válhat! No, tessék, már mosolyogsz is, mint a disznó a moslékra!

- Ez a beszéd! Miért csak most mondod? Amúgy nem lehet rád panaszom, eddig is úgy éltem, mint a süket disznó a búzában.

- És mégis megalégtetted a libalétet... - majd gondolatban még hozzátette: „Ha tudná a disznó, mire hizlalják, megdöglenék bűvában!”

- Térjünk a lényegre, Gábor!

„Nicsak, annyira disznó akar lenni ez a ki jószág, hogy még gágogni is elfelejt?” - futott át a gazda agyán.

- Ha repülni tudna, legjobb szárnyas állat volna a disznó! - tette még hozzá a liba.

- Ne aggódj! Nemcsak a levegőbe beszélek. Okos disznó mély gyökeret ránt!

- Akkor hát halljuk! Éhes disznó moslékos cseberbe is beleváj!

Gábor épp a varázslaton gondolkodva forgolódott, alaposan megdolgozva lepedőjét, mikor furcsa mód egy másik álomba csöppent. Nem volt ideje örülni, hogy megúszta a varázslást, ugyanis nem emlékezett az arányokra, hogy mennyi is kell pl. a disznó szőrszálaiból, mert Kirkét meglátva megijedt: nem evett a bájos asszony varázslatait hatástalanító gyógyfűből, és ki tudja, mivé változtatja őt, ha nem tesz a kedvére!

- Hallod-e, Gágágábor! Mi lesz a varázslattal?

- Csendesebben, te buta liba! Nem látod ki közeledik? Még magunkra haragítjuk Kirkét!

- Na éppen erről beszéltem...

- Hallgass már, kérlek! Nem érzi meg a disznó, ha egy szál sörtéjét kihúzzák... - szúrta oda a fogai között a lúdnak.

- Tán megtetszett neked Kirké? Nem disznónak való a gyömbér! Éhes disznó makkal álmodik? - gágogta vissza azért is jó hangosan.

- Fogalmad sincs semmiről! Várj csak, zöld disznóruul mesét mondok! Amúgy nem őriztünk együtt disznót! - vágta vissza Gábor kissé hevesen. Ekkor ért oda hozzájuk Kirké, akinek bántotta kifinomult fülét a véget nem érő disznólkodás, és minden előzetes figyelmeztetés nélkül bűbájt

szórt rájuk, majd elégedett, ámde szerfelett gúnyos mosollyal a szája szögletében úgy tűnt tova, mintha sose járt volna arra.

Épp azt akarta kérdezni a lúd, hogy „Ugye kövérebb a más disznaja?” Gazdájában meg már érett a szemrehányás: „A disznó is megeszi a makkot, de föl nem néz a fára.” Azonban Kirké távozása után minden olyan furán elváltozott. A liba érezte, hogy fogai nőnek, paták nehezülnek már a lábán, fülei fölnyúlnak, szőrbojtos farka lesz, s egyáltalán, hogy testét, mely folyamatosan egyre természetesebb lesz, toll helyett szőr borítja már. A váratlan átváltozás után meglepve gazdájára sandított, mert nem gondolta, hogy betartja szavát, s disznóvá változtatja őt, de ekkor megdermedt, aztán hirtelen megértett mindent, s nagy vigyorogva röffentett:

- Mit állsz itt, mint tarlós malac a gyepen?
- Hallgass, mert amúgy is jó kedvem van, mint a kötözött malacnak! Én nem akarok disznó lenni!
- Hisz még ki sem próbáltad, milyen az!
- Te még a disznón is gyapjat keresel?
- Rekessz össze két vén disznót, marakodik az...
- Most boldog vagy? Kirkének hála megvan a kívánságod! De miért kellett nekem is disznóvá lennem?

Gábor már a takaróját is lerúgta mérgében, nagyon igazságtalannak és túl kegyetlennek találta Kirké varázslatát, s egyelőre semmiféle Odüsszeusz-szerű alakra nem számíthatott, aki kimenekítette volna szorult helyzetéből. Itt csak egy kiút lett volna, ha felébred, de erről egyelőre szó se volt. Csak dühösen a másik oldalára fordult. Ezután sebesen elfutott, amerre Kirkét sejtette, s anélkül, hogy bármi tervet kieszelt volna, mindenképp be akart jutni hozzá, hogy jobb belátásra bírja.

Szerencsére Kirké emberei részegek voltak, mint a disznó, így könnyedén bejutott a palotába. Kitűnő szaglása segítségével disznóként hamar rábukkant az istennőre, aki nemcsak értette a nyelvét, de még beszélnie sem kellett ahhoz, hogy kitalálja a gondolatait.

- Disznóbőr az orcád? Hogy mertél a szemem elé kerülni? Most meg hallgatsz, mint a süket disznó a búzában?
- Bármit megtennék, hogy...

DISZNÓ... 1.

- Gondolom, még a nyoszolyámon is szívesen elheverednél, te randa disznó!

- Ami azt illeti, eszembe se jutott...

- Dehogynem! Mindig kapunk disznót korpára! Az a másik disznó is megmondta... Na, itt is van! Te meg mit akarsz?

- Oldd fel Gábort a varázslat alól, kérlek, igazán jó gazdám volt! Szeretem, mint disznó a pocsettát...

Gábor most már egy kicsit megizzadt, az események ugyanis jól megoldozták az idegrendszerét. Igaz, ami igaz, nem volt éppen pihentető számára ez a kis „éjszakai kaland”, és már korántsem aludt olyan mélyen, mint eddig. Sőt, halványan kezdte sejteni, hogy csak álmodik, hiszen gyanússá vált neki, hogy a disznók nem izzadnak... De még nem tudott kicsörtetni furcsa álmából.

- És te most tényleg csak miatta jöttél? Felismered magad a tükörben? Te szeretnél egy életen át sárban hempergőzni?

- Miattam történt ez az egész...

- Szóval neked tetszene a móka, csak nem akarsz magaddal rántani a gazdád...

- Hisz jól kinőtt a sárból! Én még maradnék a bőrömben, a nagy disznók mellett apraja is elkél...

Kirkének megtetszett ez a disznó liba, helyesebben a libadisznó. Igazából a gazdája elszántsága is kedvére való volt, ezért aztán így szólt:

- Na, ide figyeljete, disznófülűek! Mivel jó kedvemben találtatok, választhattok: vagy együtt változtok vissza azzá, amik voltatok, vagy mindketten disznók maradtok, míg csak éltek!

Mire Gábor megszólalt volna, kedvenc kis jószágáa már határozottan közölte:

- Kirké, tedd, hogy mindketten változzunk vissza! Gágágáz lenne, ha Gágágábor is disznó maradna!

Mire gondolata közepére ért, jelentősen összezsugorodott, s tollba borult a teste, a végére pedig már szárnyait is meg tudta legyezni, s érezte, hogy összekoccannak csőre kávéi. Gábor éktelen gágogásra ébredt. Éhesen követelték a jussukat a baromfiudvar lakói. Mind közül kihallotta kedvenc gúnárja hangját.

Hatalmas örömmel nyújtózott egyet, végigsimította egyik kezével a másikat, majd a másikkal az egyiket, nem sörte fedé-e, majd jókedvűen kiugrott az ágyból, magára kapkodott néhány száraz holmit a nyirkos pizsama helyett, gyors mozdulatokkal áthúzta ágyneműjét, s miközben kifelé indult, beledobta éjszakája emlékeit a szennyestartóba.

- Szervusztok, libuskáim! Jól van, igazatok van! A hasunkra süt a nap, ideje reggelizni!

Gábornak egy pillanatra olyan érzése volt, mintha kedvenc lúdja nosztalgiával nézett volna a disznóól felé, de aztán elhessegette ezt a képtelen gondolatot. Bár gyanúsán éles volt ezen a reggelen a szaglása és a hallása, a nap folyamán mindkettő megnyugtatóan eltompult. Néhányszor még feltolult benne a hála az önzetlen liba iránt, s mindannyiszor összerezett, mikor az gágogni kezdett, hogy nem lesz-e folytatása, nem egészül-e ki új szótagokkal, s nem változik-e „Gágágáborommá”.

Császár József: A kanász és az öreg fűz

Ezt a mesét régen a nagyapám mondta,
ő is hajdanán az apjától hallotta.
Messze Tóháton a falu disznónyáját,
azaz a csűrhető egy sihederre bízták.
Tóbiás volt neve ennek a legénynek,
munkához fogai nemigen fűltek.

Egyik alkalommal, amikor déltájban
heverészett egy nagy fűzfa árnyékában,
és ette szegényes elemózsiját,
hallotta az ágak suttogó sóhaját.
Letette a bicskát, kenyeret és hagymát,
és végighallgatta a fűzfa panaszát:
- Kétszáz éve állok itt ezen a helyen,
eljött már az idő, hát meg kell pihennem.

Már megöregedtem, éltem befejezem,
csak kiszáradt törzs áll majd ezen a helyen.
Itt marad emléknek, hogy aki erre jár,
tudja még sokáig, hogy ez melyik határ.
Így segítem útját szegény vándoroknak,
de már árnyékomban meg nem húzódhatnak.
Nézd, nő a törzsemből ez a zsenge hajtás,
ha én elpusztulok, őreá sem vár más.
Rád bízom ez ágat, de megkérlek arra,
három kívánságom váltsad majd valóra!
Itt a közelemben szúrd földbe egy gallyát,
a másik ágából készíts egy furulyát,
faragj vándorbotot a harmadik ágból,
s indulj vándorútra ebből a határból!

Elkészült a szép bot, készen a furulya,
földbe leszúrva a fűzfa egyik gallya.
Megkereste aztán a falu bíróját,
átadta néki a falu tulajdonát:
a karikás ostort és a tülökduját,
majd vállára vette a vászontarisznyát.
Felkereste otthon öreg édesanyját,
elbúcsúzott tőle, jó anyja zokogott,
s ő nyakába vette a kerek világot.

Kedves kiskutyája, Foltosa volt vele,
így nem ment egyedül a vadidegenbe.
Vitte lába hegyen-völgyön, erdőn, réten,
amikor elfáradt, lepihent a fűben.
A botját leszúrta, kalapját rátette,
a tarisznyájából hangszerét kivette.
Furulyázni kezdett, víg dalokat játszott,
minden madár, állat örömtáncot járt ott.

Így jutott a messzi, jó Bereg országba,
a vizek, legelők paradicsomába.
Az ország gazdag volt, a király is persze,
volt is néki, hogy mit aprítson a tejbe.
Övé volt a nagy tó és annak környéke,
és a tó vidékén volt szép legelője.
Azon a kondája nagy disznó, kis malac,
legelték a füvet, taposták a sarat.
Ám szegény királynak volt egy nagy bánata:
valaki disznait gyakorta lopkodta.
Lehet, hogy farkasok vagy zsványok voltak,
véget kellett vetni ennek a dolognak.
A kondásai is mind elmenekültek,
nehogy egy fejjel majd megrövidüljenek.
A király a falkát már maga őrizte,
de az így is fogyott, keserűségére.
Tóbiás pedig a legjobbkor érkezett,
mert a királyunk épp főkondást keresett.
A fiú, amikor ennek hírért vette,
a királyt a mezőn rögtön felkereste.
Mondotta Tóbiás: - Beállok, királyom,
a fejemet pedig majd magam vigyázom.
Becsés biz az nekem, azon van kalapom,
anélkül pedig azt nemigen hordhatom.
Meg is egyeztek itt, kezet csaptak rája,
ezután Tóbiás vigyázott a nyájra.
Miben egyeztek meg, hű, majdnem kihagytam,
pedig az előbb még azt pontosan tudtam.
Várjunk csak, várjunk csak, miről is beszéltek,
eszembe jut rögtön, elmesélem néktek.
A király elmondta, hogyan fogy kondája,
aki azt megőrzi, bizony meg nem bánja.
Ha a nyájra vigyáz pontosan egy évig,
nem lesz többé gondja élete végéig.

Ha nem sikerülne a nyájat megóvni,
a sötét bakóval meg fog ismerkedni.
Ez volt az ajánlat, miben megegyeztek,
mindegyik gondolta: jó alkut kötöttek.
A király elindult, ment a palotába,
a legény pedig a nyájat vette számba.

Eljött ím az este. Rakott egy nagy tüzet,
subáját letette és ráheveredett.
Nézte a parazsat, a vibráló lángot,
gondolatlepkéje a múltban csapongott.
Látta kis faluját, idős édesanyját,
s a mező közepén a vén, öreg fűzfát.
Száradtak ágai, hullott a sok levele,
mellette fiának pompázott már zöldje.
Hogy elaludt-e vagy sem, ezt mi nem tudhatjuk,
ám amikor reggel töltötte a vályút,
öntötte a vizet, számolta a kondát,
akárhogy számolta, nem találta híját.
Így ment napról napra, de egyik éjszaka
kutyája morgása álmát megzavarta.
Felébredt és figyelt. Nem lesett hiába,
neszezett valami a sötét nádasba'.
A zaj felé nézett, ott árnyak mozogtak.
Nem volt jó szándékuk a gaz zsványoknak.
Mert zsványok voltak, lehettek vagy tízen.
Azon gondolkodott, hogy most mit is tegyen.
„Megyek vagy maradok, a fejemet veszik,
mindegy mit csinállok, a nyájat elviszik.”
De ekkor megszólalt kezében a fűzbot,
ettől úgy megijedt, már csak ez hiányzott.
Az, hogy a bot beszél, ez nagyon meglepte,
de amit ott mondott, mindjárt meg is tette.

Feldobta botját a magasba, mint bírta,
az meg széjjelhullott apró szilánkokra.
Azok a magasban szikráztak keringve-
nem lettem volna a zsványok helyibe'.
De a java még csak eztán következett:
a sok apró szilánk növekedni kezdett.
Keringtek és nőttek, belőlük szálfá lett,
a zsványok fölött több mint száz lebegett.
Mint egy vezényszóra, zuhanásba kezdtek,
a hegyes végeik elérték a földet.
Szépen egymás mellé bele is fúródtak,
a zsványok így egy ketrecbe záródtak.

A király megtudta, mi történt éjszaka,
a főporkolábot azonnal hívatta.
Közölte vele, hogy félóra múlva
mindegyik embere legyen kész az útra.
A mezőre mennek megnézni a kanászt,
úgy hírlík, az éjjel fogott vagy tíz zsványt.
Elindult a sereg, a király ment elöl,
nem félt ez a csapat, azt hiszem, senkitől.
Mért félt volna, hiszen a zsványokat már
bezárták a rönkök úgy, mint egy erős vár.
Csak most a kanásznál volt a kapu kulcsa,
nem is nyitja ki, csak királyi parancsra.
A porkoláb sereg elért a tetthelyre.
„Hol van a sok zsvány?” - a király kérdezte.
A kanász a farönkkarámra mutatott,
a király nem kérdé, mit is keres az ott.
Ha bár ez a dolog nagyon érdekelte,
de hát ő a király, meg nem kérdezhette.
A fiú hallgatott a rengeteg rönkről,
nem mondott semmit az éjjeli esetről.

Amikor a kezét rátette egy fára,
eltűnt az összes rönk egy szempillantásra.
Botja volt mellette a földre leütve,
a zsványok álltak szemüket lesütve.
Az ijedt zsványok már régen megbánták,
hogy a király nyáját oly gyakran dézsmálták.
A vezér jelezte, hogy szólni szeretne,
csapata nevében bocsánatot kérne.
A királynak rajtuk megesett a szíve,
nem is küldte őket fekete tömlöcbe.
Felajánlotta, hogy mind neki dolgozhat,
a láprengetegben disznókra vigyázhat.

Most, hogy a zsványok már jó útra tértek,
Tóbiás a mezőn nyugodtan zenélhet.
Kedvére fújhatta kedvenc furulyáját,
Foltos kutyájára bízhatta a nyáját.
Egyik alkalommal, amint furulyázott,
kutyája hirtelen egy nagyot vakkantott.
Hátrafordult és a lélegzete elállt,
úgy meglepődött, hogy tovább nem furulyált.
A hangszerbe akadt a hangjegyek szára,
földbegyökerezett neki mindkét lába.
A királylány állt ott fején koronával,
a fiú nem tudta, mit kezdjen magával.
A királylány hangja törte meg a csendet,
amely füleinek kellemesen csengett.
A leánynak nagyon tetszett ez a zene,
Tóbiásnak pedig a lány két szép szeme.
Az lett a vége, hogy megszerették egymást.
Tóbiás egy napon kereste a királyát,
elmondta neki, hogy lánya kezét kéri,
mert bizony szeretné feleségül venni.

A király megörült, a fiút kedvelte,
úgy érezte, lányát nagy szerencse érte.
Igaz, azt is tudta, hogy kedves leánya
örömmel lenne a kanász menyasszonya.
Mevolt az esküvő, volt nagy lakodalom,
volt sok étel, ital, s volt nagy dínomdánom.

Tóbiás szülejét már nagyon rég látta,
kérte feleségét, menjenek Tóhátra.
Várja édesanyja, várja ott a határ,
és szeretné tudni: a kis fűz megnőtt már?
Ott maradhatnának, ott lehetne kondás,
mert Tóháton élni bizony egészen más,
mint a palotában, óriás szobákban.
Sokkal jobb Tóháton egy kicsike házban.

Mikor megérkeztek, jó anyja otthon volt,
kint az ámbituson kukoricát morzsolt.
Üldögélt a lócán, szakajtó ölében,
kedves Tóbiása járt most is eszében.
Üldögélt és morzsolt: azt sem vette észre,
hogy a csutka, mit fog, üres már kezébe'.
Kocsizörgést hallott, a fejét felkapta,
az udvaron dobogott már nyolc lópata.
Tóbiás a bakról hirtelen leugrott,
és kitárt karokkal mamájához futott.
Megölelték egymást, sokáig hallgattak,
a Mindenhatónak köszönetet mondtak.
Azután a lányt a kocsiról levette,
és kézen fogva az anyjához vezette.
Az őt megölelte, bevitte a házba,
de nem a konyhába, a tisztaszobába.
Odabent a kemencepadkájára ültek,
s mint asszonyok szoktak, jól elbeszélgettek.

Az anyja később majd Tóbiást kérdezte:
miért állt királynak, tán elment az esze?

Fel akarja adni a jó kanászságot,
amit a nagyapja s apja is folytatott?
A leány Tóbiás mentségére mondta:
igaz, hogy király lett, de csak őmiatta.
Meg most nem is űzi azt a mesterséget,
ittthon terelgeti majd a sertéseket.

Tóbiás a réten vigyázta a csúrhét,
otthon visszakapta ostorát és kürtjét.
Egy nap kint üldögélt az ifjú fűz alatt,
a messze távolban megjelent egy alak.
Szürke szamárháton közelgett egy kondás.
„Akárhogy is nézem, az ott nem lehet más,

csakis az apósom, a beregi király.
Mit keres e tájon, miért pont erre jár?”
A kutya is jelez, a farkát csóválja,
csaholva elrohan és körülugrálja.
„Kedves fiam, kérlek, hogy segítsél rajtam,
az uralkodásba már belefáradtam.

Megszöktem otthonról, álruhát öltöttem,
és most arra kérlek, uralkodj helyettem.

Országomnak te vagy a másik királya,
ideje, hogy kicsit ráülj a trónjára.
Szívesen maradnék picikét pihenni,
nagy öröm nékem a disznókat terelni.

Van már gyakorlatom ebben a munkában,
tudod, kipróbáltam szép Bereg országban.”

Tóbiás vakarta nagyon füle tövét,
nem tudta, mit mondjon, á-t, vagy inkább tán b-t.

Az uralkodáshoz neki sem volt kedve,
ám kedves apósa olyan szépen kérte,
kötélnek állt lassan, de egy feltétellel,
hogy mindjárt leváltja, mikor érzi, úgy kell.

Így esett, hogy hajdanában
a tóháti nagy határban
király volt a disznópásztor,
mikor király volt a pásztor.

Kutasi Horváth Katalin: Disznóbánat

Hogy is növeszthettük durva szőrcsuhánkat!
Hiába öltjük rá emberi ruhánkat...
Nem palástolja el házimalac-létünk,
Egyre kétesebb már jelen dicsőségünk.
Sörtéinket védjük, kilóg disznólábunk,
Páros ujjainkon egész jól megállunk.
Egymásnak lapulunk, amerre csak járunk,
Figyelmet, megértést hiába is várunk.

Hogyha összenyomnak, tudomásul vesszük,
Majd a jóval együtt a mérlegre tesszük.
Éktelenül visít, kinek nincs igaza,
Csak az marad békén, kinek van vigasza.
Beékelődünk a tömött járatokba,
Belesimulunk a kirótt vajatokba.
Étvágyunkon bárki jól elcsodálkozhat,
Igazságérzetünk meg is botránkoztat.

Háromélű szemfogaink meredeznek,
Görbülnek és agyarakká nemesednek.
Orrkorongunk szaglászgat csak egyfolytában,
Megtalálja jussát a moslékostálban.
Farkunkkal csapkodunk, szőrbojtunk takaros,
Nekünk már nem jelent semmit a vashatos.
Fölálló fülünkkel verdessük legyeink,
Jó ferdén metszették kicsi kis szemeink.

Mindenevők vagyunk, bár elég kényesek,
Kilátásaink még nem elég fényesek.
Súlyunk ellenére könnyedén futkosunk,
Hogyha nem vigyázunk, rossz labdát rugdosunk.
Kitűnően úszunk, csak elég víz legyen,
Vályunkba a gazda tiszta vizet tegyen,
Vágtatásunk mindig szokellések sora,
A disznóölés lesz vágyainknak tora.

Szaglásunk kiváló, hogyha furcsát érzünk,
Összegyűlik rögtön valamennyi mérgünk,
Hallásunk is remek, ne visíts fülünkbe,
Nem lehet az kérdés, kocákat szülünk-e.
Ha kanunk felbőszül, félelmetes jószág,
Pedig őbelé is szorult elég jószág,
Az emsénket kíméld, fiatal ő nagyon,
Tán zsírunkat vágyod? Az bizony kész vagyoni!

Az ártánnyal vigyázz, megrövidítették,
a szopós malacot süldőnek hirdették,
Nem kérdezték soha a miskároltakat,
Lekaszabolták a vétlen vádlottakat.
Hűtsük le magunkat? Hempergőzzünk sárban?
Kikötünk majd mi is úri ruhatárban?
Elélhetnénk mi is hosszan, békességben,
Ha nem látnánk böllért égi fényességben...

Hallgatunk nevünkre, nem vagyunk mi buták,
Bár a kicsinyeink sokáig oly suták!
Felismerjük magunk a tükörképében,
Érezzük, hogy nővünk hosszában-szélteében,
Válogatás nélkül moslékkal traktálnak,
A hátunk mögött még jól le is paktálnak,
Ellenünk fordulnak, vérünket kívánják,
Egyszer majd húsunkat olajban kirántják.

Pörzsölnek, pörkölnek, cafatokra vágnak,
hogyha nem vigyázunk, kocsonyába zárnak.
Gyökerek és gyomok kísérik utunkat,
Lárvák és kukacok teszik ki jussunkat,
Hogyha makk is koppan, eltátjuk a szánkat,
Ki termelje helyettünk tiszta búzáinkat?
Zsíros szalonnánkat tokánk alatt hordjuk,
Gyászzenéinknek már nem halljuk akkordjuk...

Klotz Mária: A disznó

Első gimnazista voltam, amikor egy esős, szürke őszi estén az osztályommal színházlátogatást tettünk. Nagyon jól emlékszem, a régi Nemzeti Színházban néztük meg a Fösvény című darabot.

Az előadás után élményekkel feltöltődve a metróhoz siettem és egy megállót szerettem volna utazni. Valahol a középső kocsiba szálltam fel, ahol kissé megdöbbenve tapasztaltam, az egyik padon csupán egy ember üldögél. Orkánkabát volt rajta és igencsak fura figura látványát keltette. Jól megtermett, olyan negyvenes férfi lehetett. Hátraférsült barna, göndör haja hosszú volt, a válláig ért. Kezében aktatáskát tartott és elég feltűnően bámult. Álltam az ajtó előtt és már alig vártam, hogy megérkezzen a metró a kívánt állomásra. Egyszer csak a pacák felugrott és zörögni kezdett, erősen matatott a táskájában. Ettől még jobban megrémültem és hátranéztem. Láttam, ahogy sunyi, mosolygó pillantást vet rám. Szorosan fogtam a kapaszkodót és kinéztem a sötét semmibe, ahonnan csak néhány fény csillogása látszott. A metró suhogott tovább. Hirtelen elkiabálta magát az idegen, ezt üvöltötte: „Ide nézz, tündérmé!”

Megfordultam és majdnem elájultam a látványtól. Az illető széttárta sötétkék orkánkabátját és mutogatta óriási nemszervét. Közben vigyorgva éreztette velem, hogy ő micsoda férfi.

Még szorosabban tartottam a kapaszkodót, majd hirtelen megszedültem. A szívem a torkomban dobogott, félelmetes érzés volt.

„Istenem, csak érjünk már oda! Csak legyünk már ott!” - mondogattam magamban.

Na végre, berobogott a szerelvény a megállóba, és mint a villám, kirohantam a bejáraton keresztül az aluljáróba, ahol már láttam embereket. Gyorsan hátranéztem, de a perverz alakot, hála az égnek, nem láttam. Kissé megkönnyebbültem, de még mindig reszkettem a félelemtől.

Már a távolsági buszon ültem, amikor alábbhagyott a szívverésem. Úgy éreztem magam, mint akit üldöznek. Még mindig ide-oda pillantottam, nincs-e ott a rohadék. Megpróbáltam a látott színházi előadásra koncentrálni, a színészek játékára, a kellékekre, a darabban fókuszban levő pénz szerepére, de valahogy mindig felvillant a borzalmas kép.

Hazaérve örömmel tapasztaltam, hogy édesanyám megvárt. Zokogva meséltem el neki a történeteket. Ő is megrökönyödve hallgatta, átölelt, majd megkérdezte: - Ugye nem bántott?

- Nem - feleltem.

- Akkor jó - válaszolta, és még azt is hozzátette: - Ezek csak mutogatják magukat, állítólag ártalmatlanok.

És mi lett volna, ha mégsem? Ha mondjuk, leteper, megerőszakol... Rá sem merek gondolni. Hosszú ideig nem szabadultam a félelmetes érzéstől, és sokáig nem mertem egyedül az esti órákban közlekedni. Még a mai napig is a fülemben cseng anyukám többszöri reagálása, aki így nevezte az alakot: „A disznó!”

Kortárs magyar irodalom oldal a Facebookon:

<https://www.facebook.com/kortars.magyar>

Állandóan frissülő irodalmi pályázatok a

http://poeta.hu/ingyen_oldal

Feketén-Fehéren című irodalmi folyóirat:

<http://poeta.hu/feketen-feheren/>

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
